नं. ५३५१

नैषधीय चरितम्
४र्थ सर्गः
जीवातु व्याख्या सहितः
तैलिंग्याम्

× × × ×

पत्र सं. १९ — सं. ×

विषयः काव्यम्.

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नैषधीयचरितचतुर्थसर्गः
टीकानुव्याख्यासहितः
तैलिंगदेशलिप्याम्

५३ ५१

5351
F. = 19
तैलंगभाषा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శుభమస్తు — శ్రీ — ౬ శ్రీ. తామనిగగంధియొపకమినమః ॥ అథనలస్యగుణాగుణామాత్యశ్చాః సురభితస్యయశః కుసుమంధనుః శ్రుతి
పదోపగతం సుమనస్స్యా పమిషుపూంశుపద్యాయుతాం ॥ ౧ ॥ అధరాంశ్చాః స్వయంవరం ప్రత్యుపోదఘాతత్వేనాస్మిన్ సర్గే [illegible] మదనావస్థాం వ
ర్ణయితుమారభతే ॥ అథైతద్విధ (అథక్షైత్రాశాం ప్రయుసంబోధశ్రవణం తరం అత్యశ్చాః కామోనలస్యగుణ ఆత్మానమేవతుశాఖసాందరాదిభోధమః
తమేవగుణం ఇత్యాభ్యేంవిధాయ సురభిసుగంధిమనోజ్ఞం వసుగంధే వమసోజ్ఞివవాం శ్రావతుభరభిశ్చవతత్తిత్వ కుః తస్యునలస్యయశః తదేవకుసుమంధనుర్భ
ద్యాయతథాసుమనస్స్యా సుమనస్త్వేన పుష్పత్వేన వత్తు తపదోపగతం శ్రవణమాగతం పునః పునశ్రవణసౌత్రుతమిథుర్శ్రి అశ్రవణమాశ్చంచపం నలమె
వభిమం విధాయతాం శ్రీతాం భగాయ తదిశసకాం చకారెత్యర్థః రూపకాలంకారః ॥ అస్మిన్ సర్గే భవత విలంబితవృత్తం భవత విలంబితమాహానభౌభ
రావితిలక్షణాత్ ॥ ౧ ॥ యశసుభవారశ్చాతనువిశ్వసాప్రియుకథాసరసీరసమజ్జునం పరిత్స్య భిరాం తరతాపినీపిరిణతిర్విషమాసముపభుప ॥ ౨ ॥ యతి
తిప్రాశ్రేమాంలతనుభవశరమనంగభవం అధికభవం భుజతేతి తద్రాభుక్స తేభ్రాజాంశ్చ ప్రియుకథైవసరసీసరః తసాభంశసౌరాంగౌభలంవత ప్రముఖభునకూంసత్రి
మవగాహం వతునువిశ్వచకారెతియత్ లక్ష్మితిఖ్యాతిలట్ తస్యముఖ్యనస్యసుపదిచిరం దీర్ఘకాలమంతరభ్యం త్రరం తాపయతేతి తతాపినీవిషమా
ఉత్కటనాత్మికాపరిణతిః పరిణామః సముపభుతసంజ్ఞాంతాం అతఏవయుద్ధశాంభుధాః ప్రసమజ్జునాత్ తదుద్రికరూపాంనయోగాత్ తుత్వం విషమాలంకార
స్యాదశ్చాదః విరుద్ధకార్యోత్పత్తిర్యత్ర విరూపఘటనా చాసా విషమాలంకారః ప్రోక్తేతి లక్షణాత్ ప్రతిపదశ్చశాంవసంక్షిప్తైనవఖాంఖ్యారావపో
క్తాం పరుకంతం చకర ॥ శ్రీ తిర్మనః సంగః సంకల్పభ్రపులాపసంజ్ఞాగరః కార్శ్యమరతిర్లజ్జాత్యాగో ధృసం భ్యారః ॥ అన్మత్తోరాశుాంన్ సంస్మృవమరణం వరతం
విదుర్చత్రి ॥ ౨ ॥ ధృవమభ్రిత వశేయమధీరతాం దయితభూతపరస్త తోనేగతః శ్రుతివిరోధకరేం ద్యుస్తుమోదరేపరుదితః సకాం యుదనంతరః ॥ ౩ ॥ ధృవ
వమితి ॥ భ్రూనాను కోదరే స్వాత్మమధామ్న యుంచమయుం తత్ శ్రుతిషుః రియాం దాంగతిని వవత్రిసు తభ్యదోధనరేక స్వవత్రిపాంతుమిథుర్భః కాషాయ త్రిసం
త్రాగభాంవవిరోధి వాదిత్యావః కస్యా పాంటీభిదినాపాంతుర్జో పంచి ఘట్ అర్థరతాం జపలతాం ఏవ చారినవసన్నన లక్ష్మీణాం వద యుతదూహాయః పశ్చే

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

స్వవము ఖాండేరుపమానుసుమానస్పద్ధ వము ష్టు వెఖండ్ధూనై వపంచ ధూంష్టితా న్యూపమానానిపుఖలు గి తాంస్తివాంఖ్యలాః పంచా పిశరాః సదరోపి రోపితం తసాల్యా
స్త్రధావిధైవక్తుస్త్రుతిష్ఠ వితంమయూరా ధ్వనయుపంచకంపంచశరనిఖాతం తదుపమానకుసుమశరపంచకఖవాలక్షనతె వృత్తిద్రాక్షధర్మః ౧౫ అథ విరహాపాంక్తు
కపోలతవెవిభుర్భావ ధితభేమ ఖువశప్రతిబింబితశలనుపలక్షసి తాంశు తయోః ఖులుం నిఖుసఖుం సూ ఖు మంకమయగా పర్గ నాత్ ౧౬ అథ విరహాపాండ్యతి (విధు
ర్గమఖుప్రాన్తేమాఖ విరహాంగాపాండునకపోలతవేగండ స్థలేప్రతిబింబితస్య అనుపలక్ష సితాంశు తయోః సావర్ణ్యాదుపలక్షనేశుభ్ర తెరగాతయోః సుఖ ఖునా
యాసినఅంకమయగాపర్గ గొదసితకలంకమృగస్వరూమాణస్మఖం స్మైమోమఖుం నిఖుసఖుం స్పృసదృశోం ఖుదితవిలాతవాక్ దూషణాపాంస్యదోషం నిదూర్వాపి
సవసంసర్గ గాసంత్రమ యుఖసయోః కువః ంత్రతి భావశ తెఖిత్స్య తింఖుద్ధా నైనాయత్రం యత్రేపుశః త్రతి భావకస్థితి వర్గః యంతి అత్ర అత్ర వంద్రస్యకపోలసా
వర్ణ్యేన తదేకత్వకథనా తుఖమానక్యలంకారః సామానుంగుణ సాత్మ్యస యుత్తువత్త్వం తత్రైవ తేతిలక్షణాత్ ౧౭ అథ విరహాంతాపిని చందన పాంసు ధ్వర్గ పుషిస
ర్గతపాండిమ మంత నావిస్తృతరాభృంగసాధుక ఈదధైరతిపతిప్రతిశంఖు విఖ్యాతాంయుఖ ౧౮ అథ విరహాంతాపినీతి సాదవ యంతే విరహాంతాపినీ వపుషి చందన
పాంసుభి శశ్వళ్ళ త్నర్గ స్తదవ కైరితి భావకసర్గ తశసంపాదితశపాశి త్రైవమంతనం యుసాసానాపసరాశ్యం శిఖాతాంత ఖుంలిపమేవా ఖరకంం యుసాసానుసత్
శతిపతింపుషి శంఖురేవాయయతి వి భీషితాం విశేషిణాశ్వయోః తాలుదనంఖ్యపయతి ధ్వాః తద్ధర్మనెదెగాశాచ్ఛత్సుపుపేతి సమాసః నతు శంఖరావర్భ శిఖితిక
ర్ణర్గ రిపుక్షేసమాసః తవ్యు కాధ్యాం కతర్గరతినిషిద్ధా తిదధి దధావనూనయతి శేషణః గమ్యోత్ప్రేక్షా ౧౯ అథ వినిపాతం పరితాపిని వంద్ధనం పాలిత యూడ్వత
ఖుధ్వదమాలిఖా (అపసమ స్సువావరం పాలదయో యువిధురి వాం కగగతైయుపరిగ్రవాః ౨౦ అథ వినిపాతమితి తయాః త్రైమాపరితాపిని వావదయెవ
తుసివిని పాతం దవత ఖు దేసుదం అధికాలదకవశీ ఖం రదనం సు పావదం సంఖారయం పావదయె శితణ్ణ ధిపావదయెశ్యయం తామం అతరకరణె శితస్రాఖుర్గత్రు
షయుః శయవాస వాపిస్పృరాలదిత్యంయుక్ అపనమంస్మాస్త్రపసపర్గ అంకగతైయుపరిగ్రహాః అంతికనత్వ తారకావదివరోవిధురివాంబుస్థా విత్యుత్ప్రేక్షా ౨౧ అ
స్తరవాలుతా శనదీపతయా తయాలవలు ముపలు: సరసం సరసీరుహంత్రయుతు మధర్మపధికవతమంతరాప్పసిత నిర్మతమమర్గ మయుఖుత యుచుస్మరేతి

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

సప నిష్టస్య విరహాంస్య వల వియోగస్సర హాంస్యంశ ఖాంవ విత్యవన్యగూఢ మునలభాంవమగ్నాతపం నలవర్ణాతత్వం వగవఘ్నత నాం ఖుధ్న తనాం ఖాంనాం తే వంష౯
యధూస్మాత్ వ(త్ర)తస్య౯ విరహేంఖావల తిసతి అల్లతిసతి(రు) శరునాయ(రు)ఖబ లన(ప్ర)తే కారాం ధ౯ మసూ౯(క్షా)గా౯ తవగా స్వధాయ తవగా వ(రు)యా౯
వవతఖతవశా త్మశాని తివగవఘ్నత అరఖ తుంఘ్నకుం(ప్ర)ష్ఠి పుం౯ శ్ర శాశ్ర వ త్ అగ్నాతవఖాన్నాని కధం తభాంతయ తత తవగాతు(రు)ష్ఠి పఞ్చ ధా౯రవి
రహాంధుఘ్నా న్మతా౯ష్ట్ర క్ర తగ్నతి తా తుపరఖ ధ౯ ౧(౨ ౫ (పు)కవతిరితు గుణాంస్య నయోషితాం వధ యుకూరాం వాచ్యదయం మువధునా మ యుత్ తదుకు
ఖ౯ కు సుప్మరపిధునవతాసువివతంయుధిన మసూం ఘ వాం(౨ ౬ (ప్ర)వతిరితి (యోషితాం వాచ్యదయం మువధునా మె తియుత్ నామెతి(రు)సిధా
పఞ్చతివిధియపాంధానాఖ తేష్టు ల్లింగ వా(ప్ర)కవతికి(పు)కవతి సిధాంగుణో కూంధ౯వగు గాత్రమూం ద పు యుంత్రుం వర్ణం న్ని తుగ్నత౯ పాలఖు వవిధూ
ధ౯ (కుపత తన్మవధుతపం కుసవ్మర పిగ్ర ఘఖ౯ధునవ తావియుధిన దేవిన విధుపాంవ మసూంఘు వాసు వవవతంవ వఘగాఖ ఘల తం విదవదధిశార
తుం విగారుధ౯ నిన౯ యస్వ ఘధ౯ వసు వుమాగిన తాలతతూపిసు వేమూం పుసాఖ పావదయుమ తిషావ౯ (౨౩ రిపుతరాంఖవ నాదవినిధ్వ
తేవిధురు భౌగ౯ షాంఖాల వచ్చ్రిపు౯ తాంగ్ర తరఖాష్ణని వారగా శంర యూంఖల యుతుం యసవెకుధ రాం విశత్ (౨౪ రిపు తరితిరి
పుతరా ఆతిశ్రే షుణే విధురు చిసుం(రు)(రు) ఘాంధ వ నాద విని ఘత్ మనిగ౯ం నత్ యి ౯శతలే నీ పతాం స్త్ర యాం యుల యుగుం సంతాప
యుతుం గ్నతరఖాని ఖ రూపిగా(ప్ర)దెశె అత్తుసూని వారగాశం రయూంస్యు(రు)వెశ(ప్ర) ఫి షిద ఖయుంఖిస వె షస్య ధరాంప తిగవహాంస్యఘాల ఖ్రైగ్ర
వాన్మర(త్రే)రవిశత్(ప్ర)వఘను వంశ తూంపవారభిసాం కుధాననిరంపఠాం తష్టతష్ట యూం ఖాధనా య(ప్ర)వన్న(రు)విష్టింమ కరాంగ్నవష్టి వాంగ్న త్తు(త్రు)వఖ త్రిఖ
వావధివిధర్ణ ఘ పెంశవన్న తిస్రుల్ం వినమదాంస్య తే యూం(ప్ర)తి ఖంచితం (ము ఖదవగో ష్ఠమ రూంఫిమ సూం ఘ వాం ఫదుపమూంకు సుమూంమ్మ లాం౯ శరాం ౯ (౨ ౭
వాచదతి। విధర్ణ ఘ పెంష్టదఖ౯ విఘనమ తాంస్యత యూంన(ప్రూ)ంనన తివనపెం తునా అశవగిభ వృత్ర్ తు(శు)వ వత్ తెవ్ పష్టిస్మరవసి కృ గ్న ఘధ౯ వాఖ ధి
పావిపన్మసి షెమల ఖల స్మరం యశాంతధాం(ప్ర)తి ఖంఖతం షుఖంష దుషా ఖాం షాది వ ము ఖదవగో ష్ట (క్షా) గాంగ ఖ ధి రవధుపవ౯ మసూం ఘవాంరామెనతే

పి ౬

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

తాద్గమితంసంఖ్యాంతతాగమంకిం ప్రతాద్గతమితథ్యత్ర కద్రిలరాంఖ్యతత్రరకాదితద్ధివితవకివేతిసంఖ్యావనాయామావాతార్సంఖ్యాఖ్యయోఽవి
వెఖ్యారసివావకిసంఖ్యావనవేటుత్రకాఽ॥౧౩॥సువచ్ఛదమగ్నిముదంవలితుంష్ఠరంమనసిగంధవవెంనమువగేదవశకి అకవినిర్ణేపసితెనవినిగమాసుమేతనివహు
తవెశనమాయుతా॥౧౪॥సువచ్ఛదయితి(గంధవహెనభావలవాయునాంగువాన్యదంసఖ్యా యుంశెవాంతాశేసావాయుసఖ్యాతి అగ్నేర్యుసఖిద్యా
ఖిదానాతమవగెదవశాన్వైభూఖమనసివచ్ఛదయిష్ఠరమెవాగ్నిముదంవలితుముద్దీపయుషుంనిశ్చసితినవిశయుసవాంతవాఖాదైనవినిగమెనఖవానిర్
సురశనానుమితంనివచ్ఛతంప్రాగశ్చత్వతంయుద్వేశనవుంతుంకిప్రుపెశకిత త్రమాయితామాయావిష్ణుంతక్రటునాపాంతుశంప్రవఖదితద్దినికిఅకవి
కవితంప్రాప్తనూనమితిశేషఃకిఅగ్నిదెవాపిహెరెకగూంత్రంప్రవిభ్యప్రకాశంనిగర్నపితచ్ఛతద్యయరశపియాదివ్రసిత్యసవాంకెవతదానేవతత్రనిగర్నల్
తథ్యత్రకాఽ॥౧౪॥విరవాంపాండిమకాగపహేమవుషీశతిమతస్యాయలిఖిమవర్ణాద్దైకద్రశదికిఖలుతభ్రవగతట్ఖుయుల్లిపికలీనలరూపవేఖత్రితాకి॥౧౫॥
విరపెంతితసాఖదమయుంతాఖకిదవక్దృష్టిరెవవిపికరెూశ్రేతివిపిక్రలిత్రకలీవిరపెంగపాంతిమాంశలరక్రైశ్రద్ధంరాగానురాంగకి(సువవరాదాశత్రిమూన్యెష్ట
రూపకంతపెూమెవాకితదెవఖుషీతపాఖకిఖిఆమాన్విమాతసాఖకిథ్రిమాఖకినిక్షాన్నెసర్నేకికపితిమాంతనశపావశ్యంచెతిదుంధ్యకిత్రెదెవవర్ణాద్దైకి
విప్రసాధనరాగ్నైకిథశదిశకితాఎవఖఘరిశెషకినలస్వరూపక్షైంప్రతిశవతిఖికిఖఅత్రితాకిసంఖ్యాంతఖత్రకిఅరకాదితద్ధివితచ్ఛదుఖయుకిఅకెఖయు
దప్రుత్యత్కలునిదంతరఖంతాఖవిశయుల్ప్రూంతద్రప్రతిధిశంమిథఖనలావద్రాన్నైదిషధర్నకి॥౧౬॥ష్ఠరశవతివావదయుస్వముశయుదశాంఖవహు
వదస్నివవిశవసితాలికిషుదితవాసుసికంపమదేకిత్రితెత్రసతిశకిసతినాత్రయుబాదనెఽ౧౬॥ష్ఠరెతి॥నిశ్చసితానిలకిష్ఠదశవతిమధనశత్రశసృష్టి
రూపాంవావదయుస్వవచ్ఛప్రకష్ఠరలామవసత్వంఖవయువారంత్రియావిశెషణంవుపాయకివథంన్నివఎవంకప్రుతణ్తికధయున్నివిథ్యత్రకాఽ అనె
వావదయుంత్రితెవాసపికంపంచలనంతద్ధారకాంత్రాసంవఖధితవివాతవార్తధాతెఖుజ్సాతుష్ఠాంవెన్నైతివారలాశపుకిశత్రసాఖతంగాదితిసలాశ్
పకితధాతాఆత్రయుఖాదనెసతిశానామనత్రసతిసహేర్పిత్రసత్యావిఖ్యధర్నకిపదమధితదాత్రతష్ఠాసుసాఖపిహాధాపితిఖావకిఅర్ధాంతరనాఖసా

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ఈ పాంతి పాంఽదా దమనస్వాసుః(ని ఖడ వీనకువ ద్వయ యంత్ర ణితమపరాధమధా (తు)తి బద్ధా తే॥౧౦॥మదనే తి శమనస్వాసుః హ్యుదా హ్యదయేనేతి
మదనతాపస్స్వైరె శాఖాత్మిస్యేన హేంతునా విధేఖ్యవిధ ఖ్యనోం ఉదపాంతి నోంతుతి తమితియత్ భావె లుణ్ తంలసుమ్న తన రూపం అపరాధం(ప్రతి బద్ధా తిని
రుంథతే నిఖిల పినకువ ద్వయేన యంత్రనా ఖంధః కవత్రేః అధా తహ్యదయకవ తాపరాధ ంహ్యయమవు హాహెం ఘర్ఘః అత్ర తిదా హెంఘస్సురేనం హ్యదయమసాఖ
యమున్నిపణి బంధనం తస్య కువ యంత్ర ణిని మిత్రాన్యమమ్రిన్నే తెనా ప్రభ్నంజ వాఞ్ఛ(వు)యోగాద్ధమాను॥౧౧॥ని విశ తెయరిశూకశిణాంపదెస్వఞ్జతిసాని-
యంతేమివనస్వధాం ప్యదుతనో వికత నోంతుకధంన తాముపనిఖవతుం నివిస్పహంరిప్రితః॥౧౧౧॥నివిశ తస్తితి(శూంకశిణాంకంతు వారు)ంపదెవరశాని విశచెప్రవి
శతియది నెవికశన్నితఖ్యనెపదంసాం(ప్రవిపడిశుకశిఖాకె యంత మివస్యధాంస్తవశసూపాకవలంకారెకయతంష ధామి ఘర్ఘః॥నస్వఃజతిసోంతళిదయతి
మహాతేమెవసవఃజతే ఘర్ఘః అవనిభవదాంశాన లః పరువ తమ్ముకు హ్యదిని విశ్వోష్ఠితఫుః ప్యదుతసోః కశిమలాంస్యాః హాంపధావిధాం ఘధాంకధంనవితనోం
తుతనో షివెఘర్ఘః సంభావనాయాం లాశతే అత్ర పరశసూక్ష్మకంటుకప్రవెశె దుష్పుహరే ప్యధాతిముతప్యధ్యంసాః హ్యదిమహాం(ప్ర)వెశనితి కైమున్యేనా
ధాకంతరాపతురధాకపతురలంకారః॥౧౧౧॥మనసిసంత్రమివప్రియమాంక్షితుంవయనయోః(సు)హాయాంతరుపెతయోః(ప్ర)హాంణశకిరఖ్యాదిధ
మాంయయోరపినసంముఖవాస్తునివస్తునే॥౧౨॥మనసితి(మనసిసంతంహావదివతః మానంప్రియ మాంక్షితుంస్తువహాంయాఅంతరుపెతయోః(ప)విష్టయో
కెవెదణాంయయోరస్యాఘంబంధిసోంరిదంశఖాతిస్యదాదివప్రధాతిఘుకనయనయోః సమయః పరోంధెశోవాస్తునస్థనంయస్యతస్మిన్నేపిపరోంవతేఃనపి
వస్తునిప్రహాంణశకిఃసాశతేఃభరణాసాంమభ్నః నాంధాంతేనలవాటసంగాన్నకెంఽఖదంనవదత్రాక్షేదిఘర్ఘః తదాసంగనిమిత్తస్యవాహదర్శనస్యాకతే
షాంతకప్రవెశనిమిత్తప్రవతుత్రిప్తేనెవింతైవేసంబారే॥౧౩॥హ్యదిదతుస్వసురత్నురుఖరస్మతెప్రతిఫల ఖరవరేతుముర్రేనతిః హ్యదయధా
ఖుమరాజతమంబితుంనలముపెత్యకెలాంగమతంముఖం॥౧౩॥హ్యదీతివిరహేకేతాపతాపముఖానవేఖయాసానత్రముఖాంయాదమనస్వాసుః
ముఖమత్రురుఖరెశాస్త్రప్రవాహెణశాస్త్రతెసిక్తెహ్యదిహ్యదయెప్రతిఫలత్ప్రతిబింబితంసత్హ్యదయథాజిహ్వాదిఖ్యాతంనలంచుంబితుముపెత్యాశ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

[illegible]

రతిపతెర్దిగ్దళయోరస్త్రమిష్టయః ధ్యాళుయతిశ్రీమసుతాపిత ద్వైవసా స్వవిశిఖానివ పంచ పయో౦ప తోనియుతే పెన్నత్రాంత యో౦ళుయుతుం సతాం యు౩౨ఋర
త్రీతిరఓపతెః కామస్థలయుధ్యాయుష్టః విళుయసాలుస్త్రం విళుయో౦స్త్రం విళుయపాంధనమాయుధం ళుయుతిః తద్వైతసాశ్రీమసుతా పివిళుయో౦స్త్రంపత్ ళుయుతి
తపంకతస్మా ద్వైతో౦ః సకామః సవఘ్నవివిశిఖానిఘూనివతాంశ్రైత్రాంపంచపయో౦ పంచసంఖ్యాక తైవనపురగౌనవపంచ తాపంచఖ్యావెసాలుతపంచతామరగౌ
పిఛతిఏశ్యః యో౦ళు యుడు పెన్నత్రాంతవినృత్స్వాహ ధర్మేగా విళుయో౦స్త్ర తైవనపంచ తైవసాపియో౦ళుయుడుపెన్నస్తుత్ నియుతం సఘ మికృత్రైవరౌ అనుధ్యాతె
పుధర్మెనా మక్షం ఓకయుదిఓష్టావకఉపమాం త్రైక్ష్మయో౦ః సంకరళు౩౨ఋశశిమయుందపానాస్త్రముదితవ౦రం మనసిళు స్వాఏదనఘవేయో౦ని నేరళుడితివారు
కామళుమిపాదసాపడుచితంప్రతిశస్త్రముపాదదె ౯౩౨ఋశశిమయుమిపి(వియో౦నినసా శ్రైమా౦ఉదెతే ప్పుబి మరవముధనత్రిగ్నా౦సిళుసతిగ్నో౦ః నవర
ప్రశశిమయుంశశిరూ౦ఉంమనసిళుప్పుదపా౦నా౦స్త్రమూ౦శ్నా యో౦స్త్రం విమృశాలులాం ఘరళుదిఓద్రాగన్మమిపాదన్యాలుగంవరుగడెవతావెం సాన్నదెవతెఘ౦త్ర
ఘయుఃకతసర్వేగ్నొయస్వాహాచతంప్రతిశారక్ష మంప్రతిశస్త్రముపాదదెప్రయుక్తవతే ఘర్మః చంద్రాంతపాసపాక్షః అశరణదెవలమరాదిద్దిఘర్మః ఉప్రా
పవర్నెహిరా౦స్త్రవరశ్న ౯౩౨ఋఅతనునాసవముంఖుదవరాంఖుదంసుతనురస్త్రముదస్త్రముపెన్నసా౦(ఉచతమాయుతనిశవనిఓశ్రులాం ఖ్యదసనశస్త్రముపుంచ
దపుంప్రతి౯౩౨ఋఅతనునెతిసాసు తనుఃక్షైమానవంనూతనం ప్రంఖుదం మెఘమెవాతనునానంగెన ఉదస్తూముక్త్ర్మపుమా౦ఖుదమంఖుదసంఖుంధ్నాస్త్రంప
ఘర్గసాలుస్త్రముపెకాహాయుపనిశ్వసతచ్ఛ లాక్షీపుర్గని:శాసనమిపాదపుముంఖుదంప్రత్యుచితంప్రతిశారక్షముంశ్వసనంశ్వసనాత్మకంస్త్రంపాయు
వాలుస్త్రపుముంచత్ర్పాయుజూ౦ మెఘదశకనా ఇతి పూమదనజ్వరార్తి పూర్ణముష్టంచనిశశాసెన్నర్గః అత్రాపిసాపవన్నిహెం౦స్త్రస్త్రా ౯౩౨౯ రతివతిప్రతిపాం తానిలపాం
తితాం ప్రతియత్సు దతీమలయానివెతదురుతాపశ్చయో౦తుపుమ్మసివిహామయుమయుంఘళుగాస్త్ర మిపాదదె౯౪౦౯ రతిపతే ఓసుదతీ౦ యుం శ్లేయా
పుఉయానివెవిళుయెతతిపతి ఉప్రపాంతానిలపాంతితాం కామప్రయుక్తువాయువాలుస్త్రతాంపెంతిః శస్త్రంప్రవారగా మాయుధమస్త్రమతిపాలాయుధః
ప్రతియతీప్రతిఖానతీన్యగాః శషరీశ ఓ తెనాస్త్రగాయుదురుసత్తపః తస్మాత్ ధయో౦తృష్ణవిహామయుంఅసరూపంమయగాస్త్రమాదదెవ ఆర తైవతెయ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

[illegible]

ష్కరహేయుతాళనటపతయోం వామాంగ్నౌతప్రయాతయోం దమయోం తాఖపాయుఘూంలిసరసంసాద్రుంసరసీరుహాంప రూఘం ముహయుకిశ్రులయు తుంక్తైత్రాఖాలమునె
వితుం అర్థేఽపధ్నార్థేఽపధిక్వతం తపుర్వయం త్రూసంమానితంసంధతరాముధ్నెశ్వసితినక్లైమినిశాటసెననిర్ఘతమమర్ఘరంసభ్యుఃశైలాఖాఘ్నవితమువుర
శేజ్ఞంసదురియుతంప్రైయ్యుధర్మేఽత్ షష్ఠ్రంతద్షుసున్నిశాబ్సన్గ్రతిఖ్యావఃఅధమమర్ఘరఃసవనితెవప్రస్రుపణార్ఽనాంఘూంషణాంనాంలి తుసిఖితమిథ్రుమరఃకాండవృత్
మార్ఽసంబంధైపిసంబంధాశ్రైశఠిశయోత్రిఖిదః॥౨౬॥శ్రియవరశ్రుహాం మెవమువాఘుటిశ్రనయుగం తవతావిఖ్యాపితంన్నవతి(భగవతుర్నీఽహాంతెహావ్యధి
ధీరశ్లైదవఘుశ్చూ్మలనెనపవ్యఘుస్త్రనంయ్త్రంలిప్రియతి(హాంఠదివక్షసినిహాంతెన్నస్త్రనరశ్చపద్మిదవధుఃవరితాపఃధ్యూంష్ఠ స్రుతూంఘుచ్ తెసయుతృష్టఅనంము
కులనంనే పీఘ్రుహాం నామితియావత్ తెసష్వధుపుసంధమయుంతీంతవస్రునధ్వయుంకత్వఽఎవేమునెన్నైవప్రుకారౌనాప్రియకరిణాగ్రుహాంనేవేఘ్రుహాంనామ
వాంస్తునతితిస్మృతిమర్ధంతావ్యతేతి భగదఘుః(యాంవతుఃశదేవిఽటస్నానమితిగహెత్రుశాఖ్యాః॥౨౦॥ తుద్రితకానవావ్యదాపిమయాంధ్యవ్తఃపతిరితేవనలంవాల్
దయాశయుష్కరహావిథుర్ఽల్హాశాఠధయుతిష్టసాంవిరహాంకుతయాంనిఖుశుద్ధతాం॥౨౧॥ష్వరితిసాఖ్యాంహ్యథమెశయుంశాహ్యరిస్త్రంవలంత్వరితరః
ష్టుతైంత్రన్నఃసనూఖన్నఃసమాంనోంపివాంపతిమర్ఘమయోంహ్యథాపినథ్యతూంమనసాపినచింతితఇతినిఖశుద్ధతాంనిదూర్ఘతాంహాంకుష్వంవవిరహాం
హాంధుతయాంతదభ్యాజెనెషుర్ధేఃష్కరహావిథుర్ఽఖిఖిరాధయుతెస్త్రవముదనాంగ్నౌముగ్నాసాంగ్నిధాంహెంనస్యకుక్షింసీతారాముమువనలంవిధయోంమాంసివెక్షు
శ్రుకరుణగతిఖుథ్యితాఖదినానలసాఖశిరతుఽణాఽవమఽత్యయ॥౨౨॥విశహాంతప్రుతధంగఃశతాంకమునినిమిషత్కలమురిఖిఃతెమపనెతురుచెష్టితరింపరాంక్ష
వితుక్షైహాంతతక్షవధుంపృథుం॥౨౩॥విరహెంతివిరహాంతఘ్నితదగ్నిథైయాంశరీరెనివెశితానిహాంతాకమునిసేపక్ష్మలతాంనిమిషత్కిరాంనముద్ధిదర్శనైఃపత్రై
వముష్టిఖిముర్ఽష్టిబంధైఃకరక్షైః షధుంతక్షవధుంతసాఖసిక్షివేముహెపుంఖైతుంఅవెష్టితతెంపరాంక్షవితుంతిరస్కృతుంవిహాంతతెంఅవెష్టితఎవెత్యర్థః
వస్త్రతస్తునెతెంచిత్రతుర్ఽంశశాంకధ్యుత్యతస్వయుమెవదక్షిత్వదర్ఽఃపోయుంఖేషకస్యవ్యయుద్రువెశన్ద్రఇతిఖ్యావఃఅపవానధూర్ఽధుద్రులక్షణాంవిషమా
లంకారాఃఅతదుకాశపితాంవియుముత్రుష్టిసంక్షరః॥౨౪॥యుమనంగశరాంవలిపన్నగక్షతవిసాంవియాంగవిషాంవశాఖఃశఃకరెవఘరాంశువకాంవిఽతాంవరుణా

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

5

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ప త్రి పాసఃపవ ప్రు త్ర ర ఘ్రాంక ఘ్రాత్ర ష్మపురః। తస్య గతి వెగాద్గమన వి గాదధ్రే తవ త్ గృహ్ పవ న త్రాపుర తీ ష్టధ్వః ఎ తెన చపలా ఘనః సంచారి ఘ్రా పుతః
చాపలం త్వ నవ సత్వః నం రాగ ద్వెషాది సంస్థవమ తి లక్ష్మణా వ్ తస్య పాంస పక్ష వెగ యుక్త ధ్వ వమ త్రు లక్ష్మ తె ధ్రవమ తి కథమన్య వెగాదన్య త్రు యా తప త్రికి తద్వాలంక్య
యదనం తరనార్ యెన సమర్థ యపె ।యథార్యసత్యానంతరః స తస్మాదుది తః ఖ పుంన శ్రు ష్మ త్రు కర్మః ఘ్రాం ఛరసా భాస యెరం గాం శ్రావిసస్ంవరః॥౩॥ అతిత
మాంసమపాది ఖ దాశయం స్థితలవస్త్ర రజిపిత దానసం। అ ఖ నిపంగుర పాంగ నిఘ్రాంగ గం త్రు మకనెపితదీక్ష గామ్ం ఖనః॥౪॥ ష్వ రాను ఘ్రావ పూపాం। తతీ త్ర సత్యా
శ్రై మాత్వ ఆసనసంస్థిత లవస్య పాస వెశస్య స్త్ర రజి పివి ముత రరణ త్రతి ఘ్రావః అ తీ తరూపు తి మా ప్రం కి మె త్రి జి త్రతాబదినాం ఘయా దాపు ప్రపవయ్యః ఘ్రానాశ
యం పూర్ధ చి త్రం సముపాది సంపన్నం త్ దిష్టాం ఘాత మ ష్వాథ్రః॥ చి త్రువదణ్ణతి క ర్వ రి గా చ్ ఛనాళః రాం క్షగం నయన మెవ ఘంఘ నః ఘం జ లేఖః ఆ పాంగ ఎవ్
నిఖాంగ గాం తత్ర పు మః త్రు మగాం తనాళః కగా వెశె పిపంగు ఖః అసమధ్యార్ ఖ నిఘ్రాతః దీపఖ నె తాఖరి నాం ఖ నెక త్ర్ ధి కాం ఛవ్ వారవెగాత్ స్థిత విష్ణు గౌ ఖ ప్తి త్రతి
ఘ్రావః॥౮॥ కి ము పరం పరు ఘ్రా ఖి ఘ జారి వః స్త్ర రన పా విశ త్రః స్థ విగా పాం। ఫుం। తద ఖ్ణ కె నఖి కి జి ఖ మాశు రాం ము ఖ ఘు ఖా ము ధి పెన నియ్యా ఖి తా॥౧౦॥
అథా సత్యాః స్మరసల యా। నిరంతరాం తః పు వెశమాలక్ష్మీ త్రు క్ష తె। వి మి తి తదఖి కె నస్త్రైమాకా ము రెన ఆసుకాం ఖి కా ఖి కః కి మ తె తి ని పాంపః పు ఖ ఘ్ర్తు ఘాం అ
ఖి పెన దె వెం త్రు గ తాం స్థైమాం ఆ శు ఖి కి ఫి తుం సుగదీ కపత్రం నియోస్ని పాత్రు పి తా పుష్పాది పెం ఖి ఫు జా స్వర్ణ ద ఖ అ స్త్రినా స్త్రదన తా విగాపాం యుం రూంగ
నిదానం నిష్ఫుంతసార్రము యం ఫా అంతరం తత్పు రిదం విశతః స్త కి ము ప్రు విశ్వ స్థిత ఖా వశ్యనా వి తా కి య త్ర్యు త్రు కర్మః ర్ధః తె నాం స్యమాసాం చిన యాః సమా
న సాంద ర్శ పు ఖాతి చింతా స్తః సంచారి ఘ్రావ అత్ర స్థ శ్రీ నం ఖం త్రి ఘుతి నాం పు శూంన్న తాం శబ్దసతాస కవది తి లక్ష్మ గం॥౧౧॥ కుసుమ చాప ఖ రాప సమా
కులం కమల కోమల ప్లైరత్న ప తం స్మ ఖం అ పరాం ఏ పాం వర్ణ పాం ధ ఘ్న దినా ధి రాం రవి రుచి ఘ్న పి తస్య విధ్యా విధ్యాం॥౧౨॥ అథ చింతాను ఘ్రావం స తా యం ర గా
య తి కుసుమ చాపి తాఖ ది తుసు ఖు చాపి ఖ నస్త్ర రస ము ష్ట్రిన దా పెనస మాకులం విపాచలం అతలవ అ పాం రవా అ పాం ఘు వా ని అం ఘం త్రు సం యో గి ఖ్య
తి యా చి పాల యాం ధృఘ్రా వః తె ఎసు కి త్యా పి త్రిన కా ర స్వా రి ఫాది శః అ ఘు రి వా ధి రాం ఆ ఖి శ్రి ఖ ఘ్రా వః రవి రుచి ఘ్న పి తస్య అ రాం శు పా తస్య విధ్యారిం

యమపి తథైతత్తుత్రపౌత్రఘున్నాఘధః॥ అతఏవ ష్టతే అనత్తేధునీః తి యస్సాసోలం అథ్యంతం అమూర్ఘృ తే ఆవర్ధః తథుయు అపయపాయిదిశి
నాగపృతిమ్యుంభాంః మొంవాసమయూర్వాత్రయుయోరిఘనుశాసనాతుదన్యేధనమూర్చాః లక్షేణ కారవదశేః నాథృతిపతిః స్వసాయ పిప్రపరేర అత్రు
ష్టేనతి సోవాక్లేపమూలంలాతిశయోం కర్తృ శ్రుపితేతి సంస్కారః ఘ్నం యా వా ఘప్రయోగాత్ గమన్యాపశపువాందోఘృఘస్వపువాంశరూపాంనఘ్రాః త్రైవిక
షవంన్యిదస్తుయుఝాతె॥౧౭॥ విధుతవూనితయూయ దిఖాసుమూఃకధవపెంసతుతథ్యేవదయుంతథా అపివియోగనదాస్పృటనస్పృటేకవతద్వ
షతవమునయుచ్ఛలదంశుఖిః॥౧౮॥ విధురితి॥ తయూదము యం శాఖవిధుస్తుంబేశ్రా ఖ్యానుమూః సూరిశ్యామానిమనెయుదివిశవాంకాసుస్న చిత్రం తెంత్రు
ససూర్య తాఖ్ఖిమతూంవిధువిః యోంగఏవనరోఖారః॥ తినాపియుతే అస్ప్ర ష్టనమవిశరణాం తెనస్తు ఓనవాపంచవ్యపతృవ్యంగూరోఖ్యాపలత్వంయుస్యత
దస్యధా టిఖ్యారాల్లేషాదివఖ్యిదేన్యతి తిఖ్యావః తథ్యాదయునపిన్నిమూవాప్యదయురూపంసూర్యతాంతమపేక్ష్యధః॥ కథంతథా సూర్యవదంశుఖిః
స్వతెజొఖిరఖిఖ్యాపేత్ ఖ్యాల యతిస్థఖ్యాలతిశా చజ్ఞ అపారవిడుపాః రవాంఖి మవ్జ్రేపక తాఖ్యామాయవత్రుప ఘునామ డద్వద కోః పలఖ్యాలయు
షవత్వం తస్త్రచిత్రమిష్వాధః॥౧౯॥ వాచ్యదయుదతృసరిలాంరుపంయూతయూంక్యసదవస్సూవియోగనిరుగ్నయూత్ర యుభనుః పరిరశ్యనశ్వధా
తోతిః తిమసుమతూఃమతితతాచః కీ॥౨౦॥ వాచ్యదయుతి॥ వియోగనివంగ్న్యయూంవిరహాగ్నేమగ్నయూం అతఏవ వాచ్యదయుదత్తసరిలాం
ఠంవాంయూపంపాంరుతాంత యువతీనిత్తిస్తుపత్న్యయూంత యూసమానా ధ్వపతత్ఖ్యిపిసదవతే సదవశ్రస్త్రసమానమానస్యయోంపైచ్య పపంచాః
నాతనమానోపపధాదవిశః కిషఃపుష్యయుః దవక్ ధ్వ శవవత్స్పృతిసమానశశుస్సుసభ్రావః తద్ధ్రూసునతాఖ్యపే ఘధః॥ యుదాఖ్యాశతిః కామపత్నీవ్య
ధాంవక్షసాంనాంపునస్పృస్యఘతుఃధను॥ పా ప్పంపరిష్యధనఅనువమతస్తుఆర్యా వళయుదాఖ్యం ప్రయుమనుమతుః ంచిం తాగ్నాశయూంవ్యావసాం
తడత్రుపరివెయుమితస్వత్రుచక్ర తసాఖ్యః యవరాంగ్ని సూర్యాఃప్రాయూవలతేతి ఖ్యావః॥౨౧॥ అనలఖ్యావమయంస్యనివాసినోం నవిరహాగ్నిరవాంస్వ
నఖుధనితత్రుశమనాయవిధాయుచ గాంస్వసూఃదయాలతేపత్రుయుదుశఖుదుశ్శితాంత॥౨౨॥ అనవెతి॥ తీయంచవులయుం తేగస్వనివాసినః

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

7

[illegible]

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

వ్యంతరేనితరాం లుఠంతి వివర్త్యం త్రికుమ్బుద్ధిః సమ్యంకువర్ణం తిథి తత్త్వతో విశుద్ధిఙ్ఞ షడ్వర్గే ద్వే పి ఫాస్సూరే లాంబుపాష్టుభే దాశ్రి హేంసఖి శఖ్యాదుర్
వినయుం దారుణ్యం విలోకయదుర్నాశ్రి పాపిష్ఠసంత్రస్తః శుభం తిథిశుద్ధిః బి శాంశ్రి శుభం తథి భావః ౹౹ లాభలయ విధుం పరిపుశ్చ గుబ్యోగ్ని శుభశ్రి
సప్తుటుపుశిక్షేత దావాపవదాన్న వాగ్నిపి తశం శుగలాంధరలాత్య యూతే వుదశా ఘుకవాబశ్యాసలాత ౹౹ ౪౫ ౹౹ అయూతి ౹ అయుసఖి విధుంప
రిష్ఠస్థు హేంజుడత్రయ దాశ్రావదాన్ను తాండవాం దాత్యుష్యం దాశాంశత్యమతి యూవతే తెంగ్నపి తశుంఖుగలాం ఘోపశుతి తశం షుశంతాం ధ్రశలాంతే ౹ రా
లశూటాంత్ అదధా బశబాసలాందాలశుభః కసత్తౌత్ గురోః సప్తుటుపుశిక్షే తశిష్ఠి తాల అశ్వస్తం షడ్వర్గే ౹౹ ౪౬ ౹౹ అయుమయోగ వధూవధ శాంత శ్రైష్ఠ్యే
మిమవాఘుదివశఖయుపాష్ఠ తేశి తినిశాదవసు దిస్తు దేదు తవ్వతతారా శాద్విశతారతితాం బశ ౹౹ ౪౭ ౹౹ అయుతుతి ౹ అయుం విధుర యోగవధూ
వధశాంతశ్రైష్ఠ్యే యోగస్త్రీ పాంసాపాతశ్రైష్ఠే కశశ్రీ ధ్రుమంత్రమగాం అవాష్టప్రాలయుమ్యాశ్యత్తే ఖర్వం దాఖ్యపవి భావాపణ్ణతి శికలాలుదయూదేశా
ఖావశశితినిశావష్ఠపక్ష్మరాత్రిస్తుంసాఖమెవదవసుదిశి లాంయూం సప్తటుం తశిపాంతవేగా ద్వదశం తశతతతప్తుడం తత్రయోశగశ్రి ఖంతాశితేఖాం
గన్నైరద్వితారతితాం బరింఘ్యూమాత్ర తారశవత్రైతాం వాంశస్య అత ఏవ శవష్ఠపక్షే తారతాలపాలసాతి తిఖావశ్రి తారశవ తారా క్షత్వశోతి ఖాంతా
త్రైమర్శణిశుశ్రిఖ్యతూం లర్గితిమతుశో లుర్దిపాంతరిశాన్తిపాత్యతిఖుల ఆ త్వత్రుపాపరారితా ౹ పుడెపదిగ్రాం వృష్ఠి లాయాంనిపాంప్ఘంతర
మ తిభావశ ౹౹ ౪౮ ౹౹ పూమశ్చిథేవావిధులిసత్వేష్ఠి రాతె మది మాథ ఏ గధిత్రియుతె త్వయూ ౹ నగశివం యుదిబుద్ధపయోనిధా వాంరశిరక్షితి భూరపివి
స్తుతదా ౹౹ ౪౯ ౹౹ అతమితి హేంసఖి త్వం మల్లికావిధుమిథవాం అపాలత్వస్య షడ్వర్గే ఆపాలంవ్రకారమెవా వాత్య యూంమపాత్ర నేతిభావః ౹
తింతె మధ్యే మిథవాదవశ్రీస్త్రీ వధా ష్టశమాంద్వితియుతె అవర్ణ్యేతేప యోనిధా బుద్ధనగశితం యుదిమాసు వాంరశిరపవపి లిఖూనివాసభూ
మిశ్రిపాలవిస్తుతా మవాశులప్తు సూతస్యశం శుశిరాధవతస్య తవిదమనుబితయి షడ్వర్గే ౹౹ ౫౦ ౹౹ నిపతవాపిసమందరభూంభ్య తాత్యమువధా
శశలాం ౹ శ్యగనశలిరామాంగిర్వతః ౹ అపిమనుసెఖ్యతరాం బర్షపి జేదర్శతాంబతగతో సినపీత పయోనిధిః ౹౹ ౫౧ ౹౹

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

నరసురాణ్జఘువా ఖవయావతాభవతి యస్యాయుగం యదనేవాంసావిరవింశాం ముపితద్రుతవదఘువత్నాం ఖతంనకధంగణితాంగమె॥౪౪॥ నరితి నరుసురాణ్జి
ఘువాఽవాంనుపడెవప్రాంవష్ణగో ఖవయావతాం అనెవాసాంకాపెనయుస్యూఘుంతుత్రఘుత్యగంభవతిగణితాగమెనైఘుతిశ్చాస్త్రతఘువఽంవతుఘుమివెతిశెషః
యుధాఘ్రుంవిష్ణగౌంధినంఖునుఘాధినాంయుగఖత్యుత్వంతథుభనసాభిగణితకాస్త్రవకంఘుమివెఘుధఽకితతకతింఖత్యాకంకాఘుపాంతపాంఽవిరవా
గాంతద్యుగంవధఖతిరతవతాంఅవియుకాసాంయుయూనాంవృగానఖతంగణితంనఅవియుకానాంవృగాంవియుకానాం యుగఖతి తిఖతిసొ
త్రుఖఘుధఽకితదాంతసాఘుఖైకఖష్ణాన[illegible]కయుగకలాచ్రుఘుంధిఘుధఽక॥౪౪॥నురధతూసతీస్యరతాపితావిమవతూనఘుతన్నవాంమాదవ
తా॥౪౫॥తిప్యాలఘవెవిఖతకఘతీవిరవాంవవవాంరస్యనలాంమనం॥౪౬॥నురీతిసతీఖవపూంవఽపత్రొదక్షకెనాఘుస్యరతాపితాంవిరవాగ్నాతవిశా
సతీవాంవవతూంజనుఘుఽన్నాధతుతస్యవాంమవతోఖవాంమాంఅద్యతుంయుయూంతన్మవాంమాదవతాంఆదవతతన్మవాంమాంసతీనతుఅవాంతాగ్నేన
వితాఘునిష్టాయూక్షపరినిపాతకవిరవాంతాపకాంఘుధఽంవాంమాంద్రిఘాఽతాంనతుతథుపసెనుమధ్రాఽనుకోధాంధితుఅప్రకక్షుతింశవాంరఘువా
లతవెఖివిఖతూంప్రంవ్యావిఖతకసతీవిరవాలవఙవలతిలాంవనంనెతఘుకోవాఘుపవ్యాలంకారక॥౪౭॥దవాంనఙానపధుధఽవధుఘుధావిర
వాంజైత్రఘుధుఘుదినెదకంచవాంనమాంశువికంతికధంస్త్రియుకప్రియుఖవాంసుమువాంసిఖమధుధ్పరాక॥౪౮॥దవాంనకౌతిదవాంనఙాంఅగ్నిఙనాని
ధవధుష్టిధాం తాపదు అంప్వధురధకానకింతువిరవాంజైవవృధాంప్రధుఃకదృకంనయది ఇదమిఘుంనానత్రియుఅపాంసుంఅపగతప్రాణింమ్యతంప్రియు
ఖవాంసెతుంఘుపుంఖుఘుఖవకఘుంఘాఽరొంయువాంతాంఖధురాంఆవనఽలాంస్యుఘుధఽకఘుతుఘ్పరితఘుదినాంసమాంసాంఞకతధుశూంశుధవాంనంవి
శంతిఅతూంగ్నిదాంవాంతవిరదాంవాంవవఅధికఖఘుధఽకతస్యతతువివారాంధ్రఽవశ్రీకోమగ్నిప్రవిశతాంకిఉసముధఽనాంతశాధైగాకారగానుఘుధఽనలూం
ఖోధాఽంధరనాఘుసక॥౪౯॥పావధిఖధంతికలాంనఘరాంమమూంవిఽరవాంజేవధపంక్తేవలంనితాంకధుఘుధసహ్యకవతస్యుంఖవాంష్ట్రుతాంసుఖవిలాంతేయుమధు
వికనయుంవిధాంక॥౫౦॥వావరితి।విరవాంకివధాఘుఃపంక్తికపాప్నాఅస్త్రపంకకపుమాంఽవాంమ్రెఘుమరకతినవలంతితాంకసంఙాంతవలంతాంకఅవాంఃవలాంఃపాధ్వ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

త్రుం అనిష్టం విధాయ ఖ్యా సష్టౌ షి ‖ ౫౩ ‖ ఇతి శశికృశా క్షైత్రవఖ్యానుతామసతి ఖ్యాసవతీ తాప యయా పాపమాం అహాదుహాస్యవలోకేలయి తాస్మిత
పవరవాపర్ణతి నిర్ధూతదర్పతాం ‖ ౫౪ ‖ నిశేతి హేశశిపాపవ్యార నవశంస్యోపుతాంతు వక్షకృపారక్షి పాపణ్ణమురక్ష నిశిఖ్యాసవ్య సతి నై తవ
ఖ్యానుతాం కవలసూర్యష్యం ష్కుమాం తాపలయుతెం తువాం పువరవాసు వాపర్ణతి వా సూర్యాగల అవారాదినాం పతాలవిమన్యతి వారెఖ్యాదేశ క్షి
తె తవ నిర్ధూతదర్పతాం నిరస్తావాం క్ష్మారేతామవలోక యు తాస్మిత్రు కాఖ్యమామార్ధక్ష యు టుమిపితాసి ప్రుఖ్యయుక్షి వాపి తుక్షిసునాశమాం
షం స్త్రాదుపక్ష్యం తక్షి పరాక్షం ప్రాంసంతీతి ఖ్యావక్షి ‖ ౫౫ ‖ శశవలంవ ధయుంకర మాద్యశాం వలసియుం న్యాశిభూత పతిం త్రి తక్షి తదమవతస్వత వెదవ శఖూ
తతాఘ్నతకరిపరమూర్ధక్షి విధూనసే ‖ ౫౬ ‖ శశేతిహే శశికలంకశలాంకమాదశాంవి యోగినే నామధూర్ధక్షి వ్యయుంకరాలే తివ్యయుంకరక్షి తస్యసయుద్ధి క్షి అత్రైలుకరపె
కురిక్షయియుకవస్త్రిగ్ని తిఖయు వయుక్షి అరుర్ధక్షిపదితాదినామూమోగయుక్షి యుదవస్త్రాఖ్యాతపతిలామరంపిశాచపతివత్రి వఘుక్షి నిశియవలసిపుది ష్యసితత్రాస్త్రా
దమ్యవమయుస్వామ్యతెతరస్యవతవపరెతా త్రుష్టాగాం సప్తవిషాణాం చమూర్ధక్షి విధూనసే ఏకత్రవిష్ణయూదన్యాత్రాపెశాన్నుశిరక్షి కంపకరీకం దవ శఘూత తాన్తిక్షం
ఘూతవ్యంకరోదవశపిశాచవ్యం బాద్యతవకరివిష్ణయుకరీవారశిరోమాతా నెరమ్యవమయుస్వతప్తధంప్రు జలనాత్మకమ్యమిషి వాబ్యధక్షిజవేతకరోదవగలాంత
తపిశాచవ్యమధ్యతమిషిష్యాంగ్యాధ్యక్షి ‖ ౫౭ ‖ శ్రువణపూరతమాలదలాతు మురశేశికురంగమలౌ సుఖినిష్టిపకి మపితుం విలిఖక్షిష్టశేయుష్యామంసం పదితె
నతరుచవసిమక్షేణాం ‖ ౫౮ ‖ శ్రువణేతి హే సఖిశ్రవణపూరక్షి వర్ణవతం సోయు సమమాలదలాం మురక్షి తమాలపల్లవక్షి హంశశికురంగస్యమపి వక్త్రిని
క్షిపతెనచ శాంకురిణాస పకక్షి మపి తయుదపి తుం విలిఖక్షితుం దివేష్యతక్షిస్యాలికవతఘుక్షి అముం శకి సంప్రుశయు తత్ర స్మాక్షితాం క్షిణ్ణామన్యవసి
మహాని మరుర్ధావిభ్రనసాలుతక్షిథాతుకేణ్ణతీతాగమక్షి ‖ ౫౯ ‖ అసమయుమతిరుష్మిషతి ధవవం శరగత్వి వగతాయురియుం తువాయాక్షి పునరుక్షితినిఅర్థా
నివాంస్యతెసఖిశఖు నవిధోపునరీక్ష్యతె ‖ ౬౦ ‖ అసమయుణ్ణతి హే సఖి అసమయు ముకుతక్షి తాభధేరుష్మిమదయతి షిధవం నతు యోస్యతాలాణ్ణయుధక్షి
తుతరియుధుస్మరియుం తువామన్యక్షితం చరాతుాపాసావరగతాం సాయుక్షిరవాపు నక్షత్రుగతాంబగతాం పుపరుప్తి తపునారాంగస్మతి చెదిఘధక్షి అరుధనా

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

6

నిపపితిలి(ప్రహం)శశలాంఛనసకలంతెషాద్ధ్రశితవముర్ధానిపధాముద్ధనసము యుణ్ణితిశెషంమంద్ధరద్రాంథ్రీతామందరాద్రిశ్రీపినమాశ్రీశశిపి
తపయోంనిధిరాబాంతసముద్రుస్తూముసెరగస్తునస్తూఖరరాద్విపిఖరరానవెళ్లీర్గతాంగతిరాంనాసివాతాపివదితిభావఃశిలతెతిలదెమద్రాబుగ్గా-
స్తువిపర్యయయుయమోవాయమితిభావః॥౫౧॥ఇమసుఖిగఃవిష్ణైర్గఃదమన్నూసెమయునిమఖితుభీమసుతాదునః(మమతిలశువితిమహాంతధర్గఃకాం
నలమేఘుక్షంద్దపరాంవిశుద్ధిఃస్మరశ॥౫౨॥ఇమితి(ప్రహ)ఖకమూంథగవిష్ణైశినిద్రామ్రైరసుఖిశద్రాక్షైశిసువమారగౌనెష్వధ్ర్గఃశ్రీమసుతామనః
హేయుచంద్రునిమఘుఖఘునిమఠైఖత్సంభావనాయాంలాట్లితిమంస్నాసిరంయుత్రాస్తుపురుషస్యఅగ్నింవాగభ్యేవాతంపరిణాశివోశురా
ధిభ్యాంమనస్సుంత్రుందిశఃశ్రోత్రాంపంముఖిబింశరీరమూతాశమాంత్రిలాఃమానివనసుతీన్నైశాఅఘులాశివాతంఘురెతసునిభియఖతణ్ణితిశుపరిహా
శాఖదితిభావఃఖాపివద్ఘాంఛిమానణ్ణతాపాసమువ్రతమనసూంత్రుశుస్మృతీష్మేవంరూపోధ్రాఃఖదియుయుపాసహసాంతదధ్ర్గఃకాంశెషాధ్యాఘాపితిశ
వసహాపాంతఃశాతూర్బవర్గస్మేకారఃశ్వతిపూర్వోర్గకుంవెదవాఖ్యంవిఖుధ్రాదెవ్రావిశాలంస్సుష్టశీనలముహెందుముర్ఖచంద్రుశపరీహాముహూ
ద్రాఃయుసాఖనాంతత్పురాంపరంపరాన్నముఖోనక్లృప్తిమైఖయుంతిమముఅహారలఖత్రితెఖయువిదవదుమఎవాధ్రోఃత్రావాణ్ణధర్దగఃపర
లోశెపినలఎవమెళ్ళతాఃనాస్నాణ్ణితిభావః॥౫౩॥ముఖరయుసవయుశ్రీనవశింకిరుంఖులనిధిఃశిరులముఖవిలయూధునాం।అపిగవహాంగ
వధూవధపారుషంపాంరిణలాంఛనముంచకదధర్గనాం॥౫౪॥ముఖరయుస్యోతి(ప్రహ)హారిణలాంఛనశశాంతయుశస్త్రీనవదిశిమంకేతిః
ప్రకాశకంహూతనవాధువిశెషంముఖరయుస్యముఖరంరవకంతురులఘునాఖలనిధిఃసఖఖనశస్తుశలలముఖవిలయూప్రకాశయూవ
ధూవధపారుషమపిస్త్రీవధశాయుర్గంమగవహాంస్యేవలరుకింతుతుషితూంధర్గశశదధర్గశనాంతూఃశతపుతత్పురుషేఃవితిశఖస్తూతదాదె
శఃశదధర్గతరోఖంతదధర్గనాతదధర్గశఖాతత్ర్యాఖారోత్రితీర్యంతాద్యుత్తాంముంచశత్రుంమారయునుమపుశీదయుఘధ్ర్గఃఅత్రువధూవధ
స్తుఅనిష్టత్వనాఖిధియస్యవిధానాద్విపుంస్త్రీస్త్రీత్వతివస్త్వాశెషపరాశివిధ్రాభ్యాసణ్ణష్టునిషెధాభ్యాసవతీఆక్షిపోలంకారశ్చాదఃఅధవాలంకారసూ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

నైషధటీకా

నివాస్యతే పాత్రేష్వతే తస్య ఫలమవాప్నోతి హోమయజ్ఞం పునర్వైష్ణవే తీర్థస్నానస్య శక్తౌ ఆచరితే చాష్టశాపాపిష్టస్య తస్యాపి దర్శనమేవ ఫలమయి శ్రుధర్మః ॥౨౬॥ అయి మమ
మేధ్యవిశోరశతకోర్మునేర్దుర్గాతి సింధుపిబస్నానశిష్టతాం ॥ అశ్రుమ శ్రమధీ తవ తీర్థస్య వాక్యశికరాత్ పిబతక్ష తశ్వర రాజ్ఞః ॥౨౭॥ అయాచి అయిస్యపుష్య మమవరో
రశిశుశివిష్ణుపదోశక్తి ధర్మం గవహాసం వర్ధే తీర్థాహ్లాదవకోరశ యత్రాహాకామం దశశక తీర్థస్య విరక్షణతేన యాసవిష్ణుదర్శనాదిపిపిబతే చపిబశ్చ పాఘ్నం దినాశప్ర
ఘ్నయే పిసాదేశక సిద్ధార్థ పిబస్య సముద్రపాయి సోమనేరగస్త్యస్య ఘృతాంన ప్రజ్ఞతే చరాశుక్లపుష్యేష్టి పుష్యధర్మః త ధ్రాహాయం వకోరసుర్ద్రుం నిష్టశం పా
స్యతేఽశ్వోయ నన్తే తదశ్వైస్వరసాఖ్యావాఅక్షమశ్రుతుం పాతుముద్భేతవతో ధ్రువస్యవతక ఆ త ఏవ పిబతీర్థా అక్ష్యపాన ప్రవర్తనసాఖ్యస్య చకోరస్య శశికరాశ్చ క తే శోశరా
నటిబిఘ్నోర్ణ్వ స్వధర్మః అత్రసముద్రపాయి సోమం చాపూపి నయాశశికరపాన సిద్ధిరద్య పత్త్రిర లంకారః ॥౨౮॥ మురుసరసిరుహ మేక మయోఘ్నుసం ఖరాశి తామ
కురంవరురు ప్రమే ॥ విశిపి తత్ర యద్వైవవిధుస్యదాసత్త్వేనఖాద్రవాతం ఖావాతం ధర్మతం ॥౨౯॥ నవీనతిపోసత్త్వేన ఏవం గురుం మహాంతమయో ఘ్నునం తవప్రాయ
పి కస్మ్రులనమయోంమహ త్తర్త్రం శరశురుత్త్వమహో ధర్మ ఇతి తోంష్యార్ద్రహరీమువాహర్ణమమము మురంధర్షణాం చ శురుస్వనిధ్రి వా ఉత్రస్మమహిరయదా విధ్రు శివ శత
ప్రతిఫలతి తద్వివస్వహాచనయానాదవాచం శత్రుంతంవిధుం ఖవావుారయమహాం తేలోట్యసి పిసి ఖర్వ రాధిశ హాం తిజ్ఞ ఇతి చాబిశస్య అసిద్ధవదత్రా ద్వాదిష
సిద్ధత్వాదతోహాం ఇతి ఖంజినధ్రువతి తత్రపుంప్రవో రా దిపులాపాశ్ఛ మేఘసంక్లిశా ఏవమ్మద సోమశ విరాజ్ఞ ఋ అనుసంధేయ ॥౩౦॥ అదర ఏద ధ్రువ దత్తే పు
దన్యావాన విష్ణుమోచక వాన లవ ఋద్ధు విష్ణువధురిపుప మప్యమునా సన్తరపాత శి మమములూల్య ఘ్నన్వి ధృష్ట ॥౩౧॥ అదరణ్ణ చివిష్ణు మశ్రాపరశ మాం విధురదన్వా
ఉదధీశసిద్ధరితమశ అదన్యానుదర్శా పితేని పా తశసక వానలవ ధుశజా గ్నినాతుల్యం తిన తుల్యం త్రియాశేష్యపేక్షదరెశు శక్ష్మి వరం స్వాధ్వతశ ॥ అథవా
అమమసోమ దనవతో శ్రుతమమషుమం విధుం విష్ణుసముద్రః కృష్ణరశాహో విష్ణువర్ణ్యమో కాల శంపినతుల్యం ఖరశ్చదుపతేశిన్యాఖ్యఘ్న జిన ఖగపోహా ఉశ్చ
యశ్రావిష్ణుయం శ్రీశేయమిహ్రాపరి ॥౩౨॥ అసితమె వేసురాశి తమఖ శ్రాన్త పునరేషపునవికశరం విష్ణుం అపిని పిబ్యుసుశ్రీ ఇతి తక్ష్మయం ఘ్నయమమతే
తి పునర్నవమాం గవయ ॥౩౩॥ అసితమితి ఆర్ణమర్ణమేఖా తాం తత్ర ఖాతర్న ఘ్నపాత్ప్రఘ్నయక అపిరుం మే చరం విమంకాలకలాయాఖ్యం ఏతేన్నైవసురేణ మహా

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

దె వె నాశథంగవితమపి పునర్నాగ్యూన్నాథని ఎషుశంద్రావామూగాగోవంవిశథంవిషుంపునశశ తవిషులతుసుక్షితుకపాంభుదేగ్నైకప్రథమూంపిబతెవవ్యాతితాబరుక్తు
త్రుమెణానిపిలయ్యుఝనితక్క్రయంకృవనాశవుపినవంప్తుయంతథ్రాపెస్టైవపునరుష్టితాబాగన్నుత్ తిష్ణు ఓరెకిఖులగాఖవిశవాంవగణవధషుసనాతులంశలయుపాపమ
నెపుక్కలంవిథుం।సురనివీతసుథాకమెపాపకయ్యవాంవిరూంవిపరీతకధాకకతథయుఖఖవిశతెంతిపోసుఖవిశతాంవశగవిథృషుసనెనాసకత్విశులంసంకలవుశెఖకలం
విథుంపూర్ణాశచంద్రంపాపంకలయుతవారంవిక్షిపుర్తైతినిపీతాసుథాయుష్యుతంక్షీణముషుధర్కశెషికశకసమూపాంతకఆపిపాష్ణూతరసాఖ్యుఖిపిణివికలాలబ్ధుసాఖథా
వకఅపాపఎవాపాపకకతంసౌమ్యంకలయుతథాకారదర్శనాంకిఖావేకతెంతుభ్రుపాంవిదూంక్షైవఖత్వాస్సురథంవిపరీతకధాకక్షీగాంధ్యకాశనెశాషాపుత్రాక
పాపాస్తుషుంయుతెరాతుధకపూర్ణచంద్రుబుథావాఖ్యశుద్రాస్యూస్తుశుశ్రుపోణాఖ్యవంవిరుశథవాచకఅనుభవవితెూభాదంగుఖ్యగాతువివాక్యవద
గ్రావశంతరాఖ్యఖతిఖావేకఖఖఖవిశపాంఖ్యళవయుమానవువాపియుకసఖవేబులకఖయుపక్షనవాఖనితదయుతికసకచైరఫలయుత్రక్షేష్ణూకగవిసాచ
తిథికవెమమూకవతాఖఖఖవిశవాంఖ్యకితిఃయుకపక్షైవిశతాంఖ్యబవాయమాంసంసత్కారంఅవాపిప్రాపితకక్షీయ్యూమానచంద్రతాధితిఖావకఅవపూ
వార్శాపత్తెతెగాకంతాత్రమ్నుగిలుజగతిఖుథిసాధినాలగికతుర్కకమర్తసంఖ్యంతెవతుర్కసువమ్రగాణితసాఖ్యథానంసవిశపాంఖ్యబవాయకవతక
పక్షకిణాపాంక్షికలంతెబవాయాపకారంలాతాబితూణతివ్యుషుతాబవాయులకఆతూనుపసర్గకశఅజనిజాతకఖద్యోత్సూల్రుకక్షుతెంవచత్రాపియుప్రయ
౮. పాశంతిశ్వాసకష్ఠైరిశితైకిళ్ళిస్తుదతితిస్తుస్యులవాయుమానస్యులయతికఅపరిమతిధ్యారఖఅకారినష్టచంధుతాబధితిఖావకసాతిరిశాఖమూలయుతిర్బ
వాయుమూనసాసాసాయుతివ్యుతుతాఖఆమూనాయునాతవతాతెంమూతెథాకవాధ్రీపుదాధితాఖతబ్రిఖనజనవూసెవుతపదికయుచవారత్రుషూయెయెస్వ
షలాకెఅయాంధ్రతకషరుపనడుపూసపాఖపెంసాపంస్యూంరాబచంద్రుపూస్యాంరితిపునషుప్రింషుత్రుక్షుఅవెతిసవాధ్రకషయంతపూంఖావేపునాస్త
పదర్భయూవాంకిపాంలిఖఖస్యూరిపుతిక్ష్ణసుదర్శనవిథుషూక్షేముఎథుంగ్రసతెనవిథుంథుదకఖనెపతితంవధనెవేదమున్యుధాఎవిశరంఖనిఘంని
ఖముకుఖిఖఖఖసుతిఖవిథుంతుధకరాశయుకవిదుంచంద్రుంసూపూ్ణనిమ్మణసువ్వంనిశతంయుషూధర్శనంచత్రాయుథంతదితివిష్ణుమూశాఖ

10

ನಲವಿಮಸುತಿತಸ್ಯರಗಾರಿಷೋಮಿಕಲತಿತಿಂನಕಬಂಧಗವೆನವಾ।ಮುವಿತಿಳಯಾರಿವಮುಖುತೆತಸುಪೋಗ್ರವೇರಿಕಸುದಸ್ಯಕ್ಷ್ರವಕ್ಷ್ರಬಂಧನಂ॥ಽವ॥ವವೆತಿಅಧವಾರಣ
ನವೆನವಿಮುಸ್ತುತಿತಸ್ಯನಿರ್ಮಸ್ತುತೇಕವತಸ್ಯತಥಾಪಿಮವತಿಖಿಯಾಮರಗಾಭಯಿನಭವಶಂಚಿವಮುಖುತತಟಧ್ವಭತ್ತೂರಿಪೋಕಕಬಂಧಗವೆನಅಪಮೂರ್ಧಕವೆಖರಕಂತಿನವ
ಪೋಂಗ್ರವಾಸ್ಯಶಿರಸ್ತುಸ್ಯಗಲಸಾಖಿಸ್ಯಖಾರಶಿನದವಡಬಂಧನಂವಿಖಿಕಸಂಯೋಗಂತಿಂನಮಿಲತಿತಿಂನ್ನಸಂಗಭತಿತಥಾವತಖುಶರಾಂಗ್ನಿನಾಖಂಬ್ರೂಾಖೆಖುಘ್ವತಿತಿಖಾವಕ॥
ಽವ॥ಸಖೆಖರಾಂಖರಿಪವಭ್ಯುಷಮಕಿಶಿರಕಸಮಮಸಾದಧಶಾಷಿಕಬಂಧತಾಂ।ಮಗಧರಾಖವಪುರ್ದಲಯುಭ್ನವಷ್ಯಾಷಿನಪ್ರಷಿಸೇಘುತಿತಿತುನಾ॥ಽ॥ಸಖೆತಿಅಧ್ರವಾ
ಪಾಸಖೆಖರಾಂಖರಾಖಾಂಪಿಕಾಷೆಂಪರಿಪೃಭಅಸಾಖರಾತಬಂಧತಾಮಶಿರಸ್ಯತಲೆರತಾಂದಧವಾಷಿತಿತುನಾಸಮಂತಿತುರುವಾಗಾಸವಾಂತಮಸೋರಾಪೋಂಕಶರೋಮಗ
ದರಾಂಖಸ್ಯಾಖರಾಸಂಧಸ್ಯಖಪುರ್ದಲಯೋಂಕಶಲಿರಾರ್ಧಕ್ಷಾಗಯೋಂಶ್ಯುಕ್ಷವಧ್ಯಾಗಲಯುವತಿಯುತಿನಪ್ರಷಿಸಿವವಷಿವಸಂಧತಿಶರೋಮಾಂಶ್ರುಂರಾವಖುಕಶಲಿರಮಾತ್ರುಂತಿ
ತುಕಡಯೋಗುಂದ್ರಾನೆಪೂರ್ವಕವಭುಖುತರಾಂಗ್ನಿನಾಖಂಬ್ರೂಾಖಿಸ್ಯತಿಖಾವಕಖರಾಕವತಾಂಗಸಂಧಾಸೋಖರಾಸಂಧ್ಯಶ್ರುತಿಖಾರಣೆಕಥಾಶ್ರಾನುಸಂಧಿಲಯಾ॥ಽ॥
ವದವಿಧುಂತುದಮಾತಿಮಧೇರಿಘೆಸ್ಯವಖಸಿತಿಂಖ್ಯುಖರಾಖಧಿಯಾರಿಪುಂತಿಮುದಿವಂಪುನರೆತಿಯಧೆರವಕಕಪತಿತವಷುನಿಪಿಖ್ಯವಾವಾರುಣೆಯ॥ಽ॥ವರತಿ।ಪೋಪಾವಿಪೇ
ಸಖೆಮದಿರಿಘ್ನಿಕಮದಾಷ್ಕೆನಕವಿಧುಂತುದಂರಾಕಯುಂವದತಿಖುಂವಂಧ್ರುಂದಿಖರಾಖಸ್ಯುಂತಿತ್ರಖುತ್ರಾಂಷ್ಟ್ರಗೋತ್ರಮಸುಷಧ್ಯುದ್ವಾಖಭ್ಯುಜ್ಞಿಸಿತಿಂತೂನ್ನಾಸ್ತಿಶಾವವಾಯುದ್ಧನಸ್ತಿತಿ
ಕುವಂಪೇತ್ರವಾರುಣೇತ್ರುತುವೇಂಸುರಾಂವವಾರುಣೆಗಂಧರೂರವಾಯಾಪ್ರುತಿವೇಸುರಷಯೋರಪೆತಿವಿಕವಕನಿಪಿಷಗಶಾಪೆಶಾವಸುತಿಷಕೆಖುಶಕಪಾತತೇವಕಶದವಶಕಪತಿಮೊ
ತಿಪುನರ್ದಿವಮಂತರಿಕ್ಷಂಸವಗರಾವವತಿತಿಮುರವಯೋರಪಿಕುಷಷಯೋರಧಿಗತಿರೆವಸೋಧರ್ವಗಷಿವಿಖ್ಯಾಧ್ರಕಅಧಪತಿಷಸ್ಯಶಂತಕಶ್ರೈಷ್ಟ್ರವಶುತಪುರಾಂತವಿವ್ಯೆಪೋಂಷ
ಖತಿಖಾವಕ॥ಖಂ॥ದಪಾತಿಕರಿಕಮಯುಂಖುಯತಿನತಿಂಗರುಡವಿದವಖವಾಂಸನಯೊರಿಖಷಕಪ್ರುಕವತಿರಸ್ಯವಿಧುಂಮುರರಾಪಾವಾಮುಯುನಿರಾಗಸಿವಾಂವೆದವಿಪ್ರುತಾಂ॥ಖಾ॥
ದಪಾತೆತಿಶ್ರೀಷ್ಟ್ರಂಮಾಷ್ಯಾತಿಖ್ಯುಖಷುವಮಾಂಶ್ರಾದವಧ್ವನಿಷ್ಣಶಾಖಶಂತ್ಯುಶದಪಿನಿಶಾಖಾಪಾಂಕದಪಾತೆತಿ।ಪೋಂವಿಧುಂತುದಅಲಯುಂವಿಧುಕವಿವಖವಾಂಸನೆಯಾಂಖ್ಯುಖತುವ
ಸಾಮಾಸ್ನಿಷಾರ್ಧಕಪತಿತಸಾಖಪಿಖಾತಿರನಪಾಂಯಾದಿತಿಖಾವಕಗರುಡವವಗರುಡಸ್ಯವತಶ್ರೀತಸ್ಯಪೆತಿವತಿಪ್ರುಘುಯುಕತಿಕವವಂಶ್ರುಂದಪಾತಿಖಖುತಿನರಾಂಪೋಂಷೋ
ರಿಖ್ಯುತಕತಿಂವಿಕುತಾತಾವರನತಾಪಿಭ್ಯರ್ಧಕತಥಾಪಾಅಗ್ಯವಿಧೂಃಪ್ರುಕವತಿರ್ಣರಾಗಸಿವಿಗಪರಾಧಾಯಾಂಮುಖುವಿಕುಯುವಾಪಾವಾದಿತ್ರೈಅನಪರಾಧಸ್ತ್ರುಷ್ಯಾತಸ್ಯ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

11

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

మెదం మారు శం ఉవక మ మ కా దె శ వ వ స ఖ తి అ ని మ మ కా దె శ కి పా వ వ యం ఆ రు యు సి ఉ దె దె ష్టం శం యవ ల యు సి ద పా సి లు ఉ పా ఛా శ దు ఖు క్షై స వ
యం ష్మ మ పి కె యు త మ శ్నా తే తి వ యు ఛా శ్మిం గ్నిః వ క్ష ఘ స్ త ద్వు త్ ష్మ కా న ద భ్మ ని జం సొ ద గ్మ త్రు యు గు స్న ఘ ర్థ కి త్వ వృ వి ఛా సి ఘ వి ఘ్మ సి న క ష్మ పే
ఘ ర్థ కి అ గ ద న త నె యు టే వ ర విం సా ఘ స నా దా త్మ నా శం న పు ఘ సే ఛా శ యి న పాం ఛా శి ఛా మం త్రు గం ఋ ఋ వు ర ఖ దా గ మి ఉ స్రు వ మ ద వ ఘ ఛాం
త్రు న యు న ఛ వ ప రి ష్ణ తి శం క యా స్త ర ని క్షై ష్మ త క స్మ వ వా పి న త వ యు తి వి మ స్మి గ తె న యు శ్రై స్రు ఋ ఋ ఋ వు ర ఖ దె తి హ్రా స్త ర ఘ మ స్మి గ త ఇ తి శె ఖు
అ న స్మి సు స్ని క వ ష్ట సా ఖు క్ష్మ ద గ్మ మ శ ఘు ఛా త్ దె వ ఘు గు ధా హే యా గా రి తి ఖా వ కి ప్రు ర ఖ దా పాం రె గా త్రు స యు న ఛ త్రు వ ష్మ త వం శ్ము శ్మ ది ఛా ఖా వే
త గ్మ ప రి ష్ణ తి శం క యా ష్మ తి యా ఘా స్మి క్షై యు ఘ ర్థ ఖ్రు యం ఘ ర్థ కి అ ద వ ఘ ఛాం గ మి హా నా శం త్రా పి ఘ గ తి ఖు క్షి ఛా ది నా అ కా శ ఘ కి క త్రై
త త్రై వ శం నా మం తె క త్రు సు వ క్ష్మ గా త్ర తి వ వ నా త్ వెం ఉ వ గ్మ వ వా పే యు గు వ గ్మ చి ద పి ఘ న సా ఘ షి గ తె ద వ సొ వ శె దె వ ఘ ఘు షి గ త ఖ ఘ వ ర ఖ త్రు యు
త్రు ఖ నే యు స్నై కి తిం న్మ క్షై ష్మ త వి మ తి న ని శ్రై క్షి తం అ యా స్మ త్రి న యు న ఛ వం ఘ ర్థ మె ఢే ఘ ర్థ ః సా వ షి గ ఉ త్రా వ మా ద వ శా క్షి గ తె పి ఛ వ యు ఛ యా ష్టి
ని శి క్ష హ ఖా వా ద ప రొ ప కా రి గా స్త్రు స్తై యు ఘ ర్ష కిం ని రీ క్ష గాం వ ది వ గ్మ ఖ ఉ కా మ ఛా ద ష్మ ఛాం ఛ కా మ ఖ త ఛా శ త్రై ష్మ హ త్ర తి ఉ త వం ఘ యు ని క్షై
ష్మ తె ఘ త్రు త మ కా మా పి స్త ర గ్మ అ ని క శ పి యు ష్మ ఖ తి నా యు న పా తి రి త్రు హ్య ఉ మి ఛా రి వ ఢా ఛ్ర ఉ వి వ క్ష యాం అ వి వ క్ష త వ మ కా రి క్ష తె
ఖా వె లం కా ర కి ప్రు శి క్షై ర వి వ క్ష శ కి వ మ సొ త య కా క్ష్మి యి తి వ వ నా తి ఋ ఋ స శా వ రొ ఖ క తె రి తి వి త్రు తి ఘు వ యు వ స ఘ పి మె న ర తి కి కు త కి
అ ధ న సం ప్రు తి సం గ తి ర ప్రి వా శు ను మ వ ఛా నే ఛ శం త మి యం శ ల ఋ ఋ ఋ స పా వ ర ఞ తి హె స్త ర ఉ వం ర తె కి ర తి కె వా ఖ గుం ఉ ష్టై త్రు స పా వ రా సి తి
వి శ్రు తి కి త్రి సి ద్ధ క్ష ఘ వ యు వ స తి శా వ ద యు ష్టై స ఘ వ పి మె తు హా ర తి నే అ ధ వా సం ప్రు తి వాం యు వ యా సం గ తి నా స్త్రు మ త కి యు యుం శ తి
స్త ర శం తం నా ను మ వ ఛా తి ల వ వె తి వా ఛా యా ఋ అ ను తు రు గా వా ద సం గ తి యు కె ఘ ర్థ కి అ త్రు పి తి ల క్ష్మ గా యు శ తి ది వా ఖ స పా స్నై అ రా
శ న వ సా యా ర యు ఘ మా పా యం ఘ కి అ త వ వా తి శ యా మి క లం క్షా ర కి ఋ ఋ ఋ ర తి వి యు త్రు ఘ ఘా ఘ్నే వ ర ఖ ఞ వెం ఘ్మ మి శ మా మ కి ఛా పి త

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

12

[illegible]

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

దశాం(శ్చ)కంర తిరధరస్థవసాందకాదమ్యతమోఖుష్యగాః లుయునాపిలః॥౪౨॥ అఙ్గీ ఇతి హొస్మర ఇతరామరవద్దైవతాం తశవతేసుధ్రాందయఃకపిలంస్యపిదేశేః
శతుప్రమ్యయుఃత్రినయసాతకశిశ్చరాత్కరథం తాం దశాం మరగావస్థాం ఆపిధ్రశాపోలభ్యాః ఆవ్యోతెన్ల్లితపంధ్రవత్తాదినీయుమాదిగాగమఃభ్రగావద అధ్రా
రతెదేకవాలఅధ్రరసెలోఘస్మరసెసాఖడ ఆదరాందానత్రవశాదాతుంషువగాఃవాల్రుషుమువత ఘుగుఘుగుఃకషువగాజగుశలు వేవప యోరితిస్వైఖి యుంతి(అమువితం
నాపిలులు అశువితవానె కధమన్నాషవమరెషుతవమెకో మువితన్నతిఘ్రావః॥౪౩॥ ఉష్ణువనమోహానేజెనకిమెనసాతవపరెతలఘ్రావపిశావతా(యుదధునా
విరహాదిమవీమసాము చిత్తవః(శ్రు)కుసిస్మరమఘ్నధ్రాం॥౪౪॥ ఉద్ధువసెఇతి(హొస్వవే)పరెత(ప్రె)తఘువనానాం మోహానమచితనీకరగాం తజెలునవనసాతాటెన
తవపిశాచేతా లఘ్రావహింకం తః యుద్ధసాస్మరధునావిరహాదినావిధియోంగషధ్రయామఘీమసాంమవినాంము భృథ్రాం హొందవశమలులాముఖి భ్రవఃపీశయుః(శ్రు)
మసిహాపిశరుః కిలపిశాచతాంగతాః కుర్బ(లప్రో)కాలాందిఃపేశయు(ంషి భ్యంవతాదవక్రాపిపిశాచ ఇతి(త్రు)వాక్య॥౪౫॥ ఉలతదదాసినమవఃమ్మమపిస్మరస్య
లఇతి తెకవపయానధ్రనుఃకరాత(అధ్రకువ తెూసిమ్యతెనచమఘౌతెన లుఖుమ(క్షి)రుకేకవతబంధవః॥౪౬॥ లతెఇతి హొస్మరవప్యతఖ్యం మరగామపినదదా
సితులనదుఖాం తూక్షవెదిఇఖ్రావః అధ్రవాకవపయాతెకరాతధ్రనురపినస్యల ఇతి(శ్రు)సునఇపూర్వవదాలువః అధ్రమ్యతెూసితఖాపినస్యలతే తాఖహాము
తెనచమ్యతెనాపిఅరకృతబంధన.ంగీకవతబంధసూధవరబంధన ఇత్యర్థః కురభ్యంగుర్యరది భ్రనస్మకరహొతికితెపదెఇతిబప్సుమ్లః(మప్లైన్నమ్యఖతె
ఖలుతతఃకవతాంతారపితూర్త్రతెూసిఇఘ్రావః॥౪౭॥ దవగుపహాఘుపమ్యతఖవిరూపతఃశమలయుతెపరణిఘరసెవితా(అతిశయాంధనవపుఃక్షతి
హాం(ధ)తఃస్మరశ్రవంతిశ్రవంతమవాసితుః॥౪౮॥ దువిఃతాయిదాస్మరపరని(ఘ)రసెవితాఅనూదెవతాపెవకోలునఃతవచశవశ్చారుపహాతిరాంధనామ
పమ్యఖ్యరతాలమరగాంవిరూపతాంగ్రై వఘ్యకంచతాశరవయాతెనివర్తయుతిగిజేసుతాతాషనెపదం యుకాల్ధ్రషుశుశ్రకంతమువాసితుప్రవెత్తెసవిఖ
ముతాఖ్యషిత్యగనలోకేతాలినాకుష్టిప్రుఇషెధ్రః(అతిశయుసాంధనందవుష్టన్షుష్రాతాకవపుః(క్షితిఃశరీరవిపష్టుఃహాంశష్టతాశ్రైవగఖంచతాషవంజే
ఇదెవతాం తరభ్రకుసొటెమ దోష శాంతిః పలం ఘుఘ్నకుస్యతుతదు(త్రు)రణ్ణఇ అహోకృకేవాఖఖుం రాముదెవస్యోత్సుపహాసః అతాలనర్థాకఘుత్తి

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

13

వాంఛసి కథమితాపిశ్యతస్త్రీసంగమాంబి త్రరథాతావదయం భువనరవశే॥౨ క॥ రపతి। ఆత్మానం పశ్యంపన జ్ఞానతో ఘనాత్మపరిజ్ఞసర్వేషామ
కవేరాశక। మామివరతి వియుక్తం స్వమాత్మానమపి తాపితవాన్ అసితి పుత్ర్యా(స్త్రీ)రాఢ్యెతు దక్షిణతరథ్యాం పాపసంతాపనే అతాపుల్య వశ తాపర పాతస
హిపసంగమావ్ సంపర్కాత్ మమ పృథయంతథం దపేల తెపప్తుస్సుకార్తా త్రపోనాతప్తుసుకార్ది ఘర్థ్ర సంతాపేనాపిపరసంతాప॥(౧)యుతతత
శ్రీశ్వైర్యన్ థ్యాతప్తమిష్టైశ్వై పవిష్టైరితి ఖ్యాపక॥౨ క॥ అనుమహారనివారకథం నుసారతిరతిప్తుధితాపిపితృదాస్తాయదనాథవద్ధూనామథపాతకిష్టై
తయాపితయాసితెమర్షితక॥౨౬॥ అన్వితి। పామరపారక పతిప్రతేతి అతిప్రుధితా అతిప్రుపితా హిసారతికథంసు నానుమమారకమితి తాఖ్యాపృతం
నాను మృతామృతె(ప్ర)యితయానాలీసావిశ్లేయాపతిప్రతెషనుమరణాష్టరణాదితి ఖ్యాపక। అథవాత్తయు క్షీరతాపక్షీరసంశ్లైవారి ఘర్థ్రః అనాథ
వధూనాంవియోగే(స్త్రీ)ణాంవక్షేశిపాతకిత్వం తయాదత్తతయాపితథా విరహాసహనయాపీతి ఖ్యాపక। అధ్యుతశ్యురాత్మసికిమిత్యా(త్ర)వాఢ్య అశుద్ధైశిసం
(ప్ర)తీక్ష్ణైః పాంమతాపాతకదూషితత్వాత్ప్పరణాదితి ఖ్యాపక॥౨౭॥ సుగతపవివిషయ్యా తెం(త్రి)యమిపదేదురుకేతి తసుంయదనాశయేత్। తవతనూమ
పశిష్టవత్ం తపతిసమితిఖ్యాతమయిమపారక్షరః॥౨౮॥ సుగతత్వాతి(ఖ)తెం(త్రి)యావశేసుగతూపిబుద్ధపవిష్యాతపారుంమహాత్ం పేయిః మెవతనుం
శరీరం యదనష్టదనాశయేత్ నాశితవాన్ తత్తకారణాత్ అపశిష్టపతేమపశిష్టంఖ్యాతపయియాంపాంచభ్యాతికాంతవతనూంసమితి యుర్ధ్వపారక
శంభుః అపారత్ భృష్టిచకారే ఘర్థ్రః పథాపి నిలింజ్యకధమద్దదేశానకరుణాంఘధయమసిఃవిష్టితాస్త్రతిఖ్యాపక॥౨౯॥ ఫలమభ్యతయత్వసుపెల్ల
స్తుపయావిషమనేత్రమనంగవిగవహ్నితా। అపావానతిరవాపుష్పయాతతూనమసుప్లెతపివిగ్రహామిచ్ఛతి॥౩౦॥ ఫలమితి। హే అనంగవిషమనేత్రం
త్రాక్ష్యంకుసుమిప్లెర్గవహ్నితావిరుంధతా(ప్ర)పారతఘర్థ్రఃషయాయతృతలంమరణరూపమలభ్యమత తతః తస్మాత్ఫలాదవాప్తుంచ్యయానీతిః సర్వ
ఖ్యాసాధనాంతరికాపిక్షైరనియారతనంతాపుమిఫ్రాపంరూపాక్త్రేనుసుప్లెతపివిగ్రహాంనెచ్ఛతి అహోఘరత్నెతశమితపసాధనాంపర్యైక్షిపుష్టైరపినేయో
ద్యుక్షంతింపునర్జిశిశ్రేశి శర్మైతినే పశౌతుసుతూన్నాఖియాక్షుం ఛిన్నైతి పూర్వవక్రామపశ॥౩౧॥ అపిధయస్నితిరామరవతుధాం(త్రి)నయనాప్తదమాపిథతాం

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

విచారణా ॥౨౦॥ పౌంస్నరపంచసుతద్రుమాః మందద్రుః రదయః కస్తూసుపర్వగాః కస్తూరస్తూకతి సుమసః తెలియం తీకుసుమాని మోంపహారంతి సొరాపాయనేకుపర్వంత్రి
సపర్వసాఖాపి అమితపుష్పహారంతే ఘర్ధఃః ఆహోయుపముఖకాత్రపహుఖపహారస్తుధో పద్మైషుపుర్యః తవతుతాపతయూనేచతయాపవధకీప్రష్ఠోకం లికితామెకా
కినిమెలక్ష్త్రాంసుతుసోఘుక్త్రిపుష్పహారంతి ఘర్ధఃః అతవివపంచబాగాతుంతేతి భావః ఏకదాకిని ధాతుసహాయుక్తిపకరాత్రుపుఖతాయువాత్రయుతాఎతావ
తావతావమాంగనాపితితవ అంగవిచారణాంశిరీరవిపత్రిఃనాస్రిఖిః అవముతసుతీవనాతీమరణామెవపర మితిభావః ॥౨౦॥ తుసుమమఘతి దునర్యయుతా
లితెకితువితీర్ఘధనుర్భిధిరగ్రహంతే కిమరవైతుతక్రైకతదాసుదిత్యాయుమఖూధధునావానలుత్వపొంః ॥౨౧॥ మసుతుమితి విధిఃకలసుమపకిదయలు
మపీఘర్ధఃః అతిదునయకాఖనధ్రకారకంథనుస్మితవవీతీర్ఘధతాణ అప్రవిరంష్రిముపునభహారకీవుపుత్రాత్రకక్షపాపియ్యాసిదత్తం పాంతకఘా మితి
భావః కింతెపరవిధిఃకిమకవఉతికారఘమెవకవతవానిఘర్ధఃః కుతఃయుధసాదెకస్తుతసుధనుష అస్తుదిసత్తైనె అధునానలుత్వపొందవః యుమఘూత్రితె
స్త్రైకెనథనుషానలత్వవాదెవనిమఃతవతాకంటుకవుధవత్సుశ్రుమారలూపి తంయదికాసవాబకోథ్రయుమసపట్నాంసంపాదితమితి భావః ॥౨౨॥ తద్ర
తవఃకవపయూఘకమెకకంకుసుమపుత్రుపుపుండితసందనాఃతదతియధ్యుపతెకురుతెత్వవాధనులిసైకమషూనివపంచత్తైః ॥౨౩॥ షదితి అత్రపెలా-
రాతాంగపదైనసపుండితవందనాఃకురాళితసురూదకునాః యుగస్త్రాజకుసుముదానసమర్థాః ఇఘర్ధఃః షుకవత్వొవసంతాదయః కవపయూనే తుప్ర
ఘఏతి భావః స్పరకంస్వాస్తుసంబంధిఎకవంఎక్తైకమెవ అసహాఎకస్రుఘయుః కుసుమంధదాగాఇతిశెషః తదాహకురిచాతుఘొతామెక్త్రైకథానాస్త్రిలి
తాషటమత్రవతెతుఘ్నంథదతీఘర్ధఃః త్రివథ్రుః కుసుకెల్లైరెకంధనులివఎకెసెతిశెషః పంపెహూనివపంచవ్రిలతాశెషః స్వవాధకురతె అహో అవమానెపినిల్జ
మహిస్తుతెపరవాంసాఘసనమితి భావః ॥౨౪॥ యదతనుస్మతిమిదం యగతెవాతంత్రవసమునిస్రవయుఃసహాతవా తీఃఎశిఖమాతవకాంపరిభాంధు
తాకవిచలదళ్ళుయువుఖిత్రుతుమాశిషి ॥౨౫॥ యదితిపెచూరుతుం అతనుఃఅశరీరితి యుత్రదిథమతనుతుంజగతెపాంతంపాంతయోంగివతుధ్రవక్తవాఖి
తభాంకాశిఖంబాగాంఅవిచలదళ్ళుయుం అకంప్రుకాస్తుంయధాతథా అత్రవణం పురిపూరకాకర్గమాంకవిత్య అభిఖతుంతెలాంవమాశిషెశత్రిశ్చెతి

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

లక్షణో విషమాలంకారః కన్నైవ ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ స్వరసవర్ణంసతమస్సోమతో విధికిసుమనసః కవతవాఙ్ భేవదా యుద్ధం యుధిష్ఠసు దవాన పోంకగపాయసం తపసస్వర్గత్రు
లయంత్రిషగద్రవక్షై తేఉవక ఉక్ష్వాశేతి ప్రోష్ఠరతవం నార్ణకశంసంతే తిసవర్ణంసకిశ్రాతుకకిశసుతాం సాయామితిధా తూ౯పబాంధవ అతిసవర్ణం సాన్వర్ణంసతమస్సిఅ
త్రైరాశిత్రావికధికి ప్రకూటవసుమనసః కపుకూటప్పావా యుద్ధం కేవతవాఙ్ తేవదవర్ణం ధనురా యసమయామయమాకుగం శరం వస్త్యశ్రద్ధ విత్రయాగాం
గతాంసమాహారకస్రు ఖగతత్రైలోక్యంకత్రుకప్రులయం నాశంవృక్షై తే తవపాపిష్టతాం విదుషాపరమేష్టినా సమ్యగనుష్టితమితిభావః ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ స్వరవిశేషవశప
శిఖోపురాందవాతుతజగతామపిమాత్రయంత్రితివిధిసువిధివాఙ్ కుసుమానినంయమధుఖిరంతరసి వదనివర్ణ తజకియ ఉక్ష్వరేతి ప్రోష్ఠరరిశోన్నవిధిశవాఙ్ కరస
శోపశిఖే కాశాగ్నికిత్రు తేకోపత్రఘర్షేణ యోరిభుమకకిపురాం త్రయమివతేతవకోపశిఖే జగతాం త్రయమపిమాందహంతివితిమత్యాతిశేషఃకగవ్యమానార్ధ
తావ్విధప్రయోగః కవిధికి ప్రతుటలనిమ్నఃకతకిసుమేషుంకవ తాసభపరితుష్టస్సుఙ్ కుసుమాని మధునిశ్చిమకేరండ్లైః అంతరసిశలవ అగ్నిశాంభఖషవేణెక్ష్మక్షిముష్య
త్రుకొక్షఅనుక్ధాపాపిష్టస్సుకోపారయితే తిభావః ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ విరసంగమధేధుమువేక్ష్మనేతేఘనసమునక్కిఖిలుక్షణమకల్పయత అపిసవత్రుమదాసుత చేఘదాతు
విసుభిషుణధవిఘుదపావపి ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ విధిరితి ౹ విధికిప్రుంక్ష్మాఅనంగం అనవయదం అంగం పుతే కోపవయశణ్రభుమకకి అతఏవ అక్షయం అవేక్ష్మనివరవయమధుష
తావ్ అవినాశం నిషేధులునమనక్కతెవవలక్ష్మం శరవషుమకబులయతేలవిన్నత్వత్రై కక్షఃసావయవలక్ష్మనిధానపక్షైసవిధిరుక్తలుమఘుకాఘతసైతేదతాదితూరి
తదావ్యధిరూహరసాత్రు పిఘదవిఘ్నతవిధేనోఙ్ ఘపెతే అతిరాయకుతారోస్త్రుక్ష్మతిభావః ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ అవివిధుక్తిసుమానితవాశుగాఙ్ స్వరవిధాయనవివర్ణ
తిపాష్పవాఙ్ అవితపుంవకితెసనియమ్ఖతాఙ్ తదపిత్రై ఖర్తఙరుగఙరితంజ్యగతే ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ అపితిరోష్ఠరవిధికిసుమాస్నవతవాశుగాఙ్ విధాయపిని
వ్యఙ్ తి కృతరవతోవక్ష్మ తిపరితూప్యం నాష్పవాని మృఖత్రకక్షః కతకిపాయుస్మ తూపోనివక్ష తూతాఙ్ కుసుమాశుగానపినియం వ్యాప్తయంతవివేతినియం
మంకవ్యప్తతతరుంక్షై పారితదత్రవాఙ్ తదపితథాపిఖైకిపుంపఖ్రకేశజగత్రయొర్ఖేఙరితంజ్యరుణ్ఠకేకనతం వెత్రతిఖాదివిశవనియుం తాష్పవందిపులయక్షతః
కొనస్సేనియంత్రాతిష్ఠావః ౹౹ ఉక్ష్వా ౹౹ అవక్ష్మంతి సకేక్షుసుపవనఙారకిసురుసుసకవఠిలంపగురద్రుమూఙ్ తవతువాంనతయాపవిధగెవెశాం ధిగియ తాపినతంగవిధా

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

శ్రీకవుప్పత్ప్రజితే ॥౭౮॥ ఇతి హేరంబ దన ఉమాపతి ॥ వందే శుమముఖ్యదేవం శ్రీకేవదాత్మవేశ తయోర్మధ్యమ శామ ధాన్యం శాభాఖ్యం ఆంధ్ర యతి కామినంశ
నం వరవమోంకారం యతే ఖ్యాతం ఆంధ్రకం అంధ్రదళద్విషు తిష్ఠాతత్ర ఇతి ధాతో కాసురాదికలాక తు బాధ్యవ అలయోగి జనానాం తకెం విరోగి జనమవ్యత్యమెక
కమెంకారసంభవం తం అజయదితి యత్ తత ఏవ సభగవాను మాపతిః మదనాం శ్రీ కమ్యత్యుజన్మతసజి తం ధర జన్య ఉత్యుజగి యత్ర తతెము మదనవదంశ
కవ్యుత్ఖాలపిత్యత్ర నాదవసుగ్ధ తి భావః అత్ర మదనాదీనాం మధ్యే శ్రీదేవ ఘోరదాత్మెర తీకయోః ప్రియదః ॥౭౨॥ తుభువవమోంపపరాపకేతా తామి తీనదదదవశేనచ ముస్సక్ష
శుత్రువెస్యమరపొడ్డ కొనా జజ్వల తాత్మనా జవలయి తుంపరిరభన జగంత్రియ ॥౭౮॥ త్వమితి హేరంబ త్వయివపరాపకతాపరాపకా కెవతీకుశలః కో
పిన దదవేశవదవిష్టకిన శుత్రువెనత్ర తస్య లయాపకర్తా దర్పం నాత్ అగ్నిసంక్రమాగాత్ జ్వలతాత్మనా స్వాంగేన జగం ఉపరిరభాస్త్వేష్వజ్వలయి తుం దగ్ధుం
మాత్మనం అథవా అత్ పరగాత్రభూషణాయపరిరబ్ధి కిస్మాగాత్రే పంకజేపవక్త్ర దాహం ఖ్యాస నాదెవాత్మదాహం గౌరాకస్తుపే ఖ్యాపం బుద్ధ్వా న మతి భావః ॥౭౯॥
త్వమేవ తం నే యసానాదిష్టః శం భూనాభువనశాం తి కేపాపురం విశక్త తః తవవ యుష్మ మపాస్లమధుం మధుం హంతవ తాహరి కాంబ తత్రం కవ తం ॥౮౦॥ త్వ
మితి హేరంబ శంభునా నయనాదిష్టః భువనానాం శాంతి కే శాంతిపురయోజన కైవల్యయోజన ఇతి కైటభం మాం విరావవ తీక్ష్ణకవతః ఆఖండం తతేవధ
సనవధాది తి భావః తవవ యుష్మం సభా యం మధుం వసం త్రం అపాసిత్వా పెక్ష్య న మధుం మధు ధావ ఖ్యాం ధైర్యం హంతవ తాహరి హరి కెం కవ తం బాల ఇతి శేదేవధ్యనవ
క్షాత్రధర సాధుకారీ హరి షుమపెక్ష్య కాదసాధు కారీ త్యా దర్శ ఇస విత్రక షకోవధ్యన ఇతి భావః ॥౮౧॥ ఇతి యద్వచ్చైవ శ్రు శంప్రియాంధర పిపాసు తదాన నమా
శవత అజని హాం శు లమ్రియ వాత్ర ఆవిలక్షదన కొంపకా బాణాహంతే రివ ॥౮౨॥ ఇతి తత్ర యుష్మనల సావధర మోక్షం పిపాసు కాతుమిచ్ఛమదుపి కాసు పుత్రు
తీనాం గమిగాకుల విశాదాత్తు మోసమ్మతి వామనః అత్ర దేవతంత సాక్షైమా అసనం ఇత్యర్థం వియద్వచ్చైవ అలభ్యాపకగాన్నైవ అత్ర యవాక్య నిష్ట యోపాత్ర
ఖిజనిలత కిపుష్పతో మదనస్య యః ఇతి కొబాంక కత్ఖ్యకొంత్రు హంరాదివే తిహం తోత్రవాక్య అకు త్యకం పాంసులం శిరసుక్యవత్రుపం అజని బాలం ॥౮౩॥
ప్రయసభీ నవహెం నసకార్థసాఖ్య రచయ లిరమదగసముఖ్య యోర్ధయుమ మర్గని మద్వర్ధసాంగతైకిష్ట త తమోబకాలు ఖ్యాపితం మమద్యమాయ ॥౮౪॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

యః శివవపాంతిః ప్రవారాఽసపాతి గుపునిః కృష్ణకర్ణే ఘర్షః అనఘత్వే ఘృత జునిగదేరు వానాస్త్వ ధ్యాను ఘ్రాంతరవ ద్యాయు వాజే పారే బగతిజి తెంత్రి
యుకల్పైవాస్త్ర ఖియాదిఘనంగఘామెవతెజగచ్ఛిత ఖిఘర్షః ॥౧౩॥ సపాతయాస్వర భృష్టరబ్బ దిఘ ఘ్రాః పకుప పిడుతియా ఖిపు ముగ్రవాం ః దవవ ముఘ్రాదఖ్య
నా విఠనోస్మరస్త్రవపికస్వరవవస పంచమః ॥౧౪॥ సపాతి(పాస్వరపశు పతిపుతియా ఖిపు ముగ్రవాంః పయాసపారు దిఠిసపా సాభృష్ణఘ్రాః అధునావిత
నోః అనంగస్య తవస పికస్వరః కోః లాలు పుండపంచపంచముః పంచము సంఖ్యా పురశాః శరోం ఘ్రాత ధృవవంత్ర తువ పికః కూంజితిపంచమమి తల్పదాఃవిశ్వనాతప
ంచమువ ఘ్రాపు సిద్ధిలి తిజ్ఞావః ॥ పంచమోరాంగ ఘైదసీఘ్ర పుంచ నామ తిపుర్కాణ్ణ తివిశవః శరకార్యకాలి తాలాత సవరస్వశరి తూర్యత్రిభ రక్షు ॥౧౬॥ స్వరసముండజ
రిశ్రైవిఃఘర్వివతూష్యగవ తూపిఘ్య వస్థపాసత్రమః సురవాంతాయవాయు తాత్మ తను ః పునర్వసు జసు ధిగ్వితత్ప్నాణమూపిధ ॥౧౭॥ స్వరతిపాస్వరభగవతూ
పారసఖా పిడులిక్షై ఘుముంఘర పాప్యై ఘుపాంభగవద్భవ ద్విపాప స్వపాపపార తాలాలి తిభావః ॥౧౮॥ వద్ధపాన త్రమో విష వీశ్వ వేతః తుపః సురవాంతాయవాయు తాత్మ
తనువాణిః కోపానవెఘాకు సువదెపాఘు ః తత్త్వాం తస్మైః స్నోవఙ్నె అత్యాం తసంగా ద్యుతియా దివదల్పలాకెపునజః ను ః పునరతుప్ఫాముపిధను సుపారూషతి
సి ఖులు సురవాం ర్థ్వః తాతవస్మెదెవెతివెపః ॥౧౯॥ వాసుస్యాతపల ఖితిభావః ॥౨౦॥ విరవాణిగూవిమ ఖులుఘ వివ్వాద యమిశమన ఖకువనగు నత ద్ధిశాః ఘమనసో
న మయు న్మటనాథనుసువఘుభాపొలరనా యుధివర్ధిణాః ॥౨౧॥ విరవాం కాణ్ణితి(పాయూరత వాసా ఖావాయుఘ రిఘు విఘ్రాదయం చంద్రదయిసపాయారాలూచ్చె
స తీ ఘర్షః సుమనస ః పుష్పం నామ భనురతి సాఃకో తలంః కో దిరసఖాఘ నీ ఘ్రమరః ॥౨౨॥ నమయుఃశశ్చిణాః విరవాపునపుపారరదః సాఖాత ప్రహాంతుః ప్రవత్తు
స్కెదిఘర్షః ః సఖ్యె తరశైతిభవని ః ॥ వభావిమ ఖుఘువిపాపల ముఖ ఘువ తంత్రాధరయొుకా ఘుకఘువ విరితీంగూవి యొుగి జనఘుస్వదర్షిణా తావెనప్రసిద్ధః
శమనరిభ శవ్వఃయా వడవి శ్యారుతూరద్ధి కౌరాం కాష్ఠి జవాఃసవెనె వరఘు నఃరాం ముసాంపితత్ లుపాంతా రితాల్ స్విర్ధ యిప్రపాం త్రెకె ఘర్షః అతఃసవాఃన
థయాలలతాలాత తపారం వపాం పిక్ష ణ్ణితి భావః తుఘ భ్రు ఖుఘ దఖ్యె గొూ పివామణ్ణితి భవనిః శమనవిపు పసూంపిస ద్ధిణాణ్ణితి విరెంధస్సుర కాల వి రొంధ్రా
ఘ్రాపాలం క్రాణ్ణఃః ॥౨౩॥ ౨౪॥ వెమఘ్రవంతుముమాపటి కెకవం ఖుదపు ధాంశమ యొుగిఘునాంతరం యుదలయిత తవివనగే యుద్ధా సఘగ వాః మరనాం

15

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ప్రియేతి। అథ సాధనమయం తే మన్మథసాయుజ్యైకఫలదయ ఏవమమ॥ నిష్కృతతమాంగాళం ప్రమాణాత ఏవలుపతు భాషితం ప్రపంచ్యవస్తు మష్టమాంసతే ప్రియే
స ఖేనివహేనా పుంస ఖే సంఖ్యేన సహం ఆర్ధ్రరూప యాంస మస్తు సంప్రహం కారాశ యాంస మస్తాస మాంసార్థే॥ షామరశసంజ్ఞా యాం నమజని షడేష త్రిసం పూ
ర్వా॥ దస్తుతె బాహు లశ శష్టి తిస్రై రసౌమ్యాం ప్రసాదశుసమాం॥ ఇరంష్ణాశచయ వపూర్వా॥ ధ్రుం స ఖే జనస కుసాలత దుత్తర తేవనొంత్ర రాధ్ర॥ం స్తుయ మరబయ ది
షథ్రశ॥౧౦॥ ఉభకరుణదశ సూంనశరా దసూ॥ స వాజ యాంపది థేరత యాంత్మనశ అసవ ఏవమమాధ్వి శూంధిన శకధమరి॥ స ఖేరక్షి తుమాంథమాం॥౧౧॥
ఆకురు శాదితి। హేా ఖ్యేమి ఆపదిస హాజ్ఞ యాంధ్రేరత యాంశ్రైశ్వారావిపదిర్ధ్ర్యమితిస్మరతేరతి భావశ। అకరు ణస్మార్థ॥ యాం తుఖునశరాం తన్ను మెషా రాత్మనశ
స్తునఖఅ సూ॥ ప్రాణా॥ అవరష్ణ అఖ్యే దానమసవ ఏవమమవిరా భినశ శత్రువశకన్మాల తాఖదష్పఖ్య సంవేదన స్వతి భావశవాం స ఖే మాం కథమఖే॥ రక్షి తుం అర్థప్రవేషి బవశ
పంచానామితిసాధుః శసంప్రతి మెహలు గరష్ణ గామాశవిఖ ఫోంషు గాంప యాంఖ్య రితి భావశ॥౧౨॥ తగిథం నత్త్ర గౌరీ షి కమాత్ర ప్రసథమష్టవజేవకమాంత్మనశ।
స ఖే వాం తాయ దిమెఖ్యవ సేదుఃఖే మదరమిఘ్ను సియాం మవు జే ఏతం॥౧౩॥ వాంతేతి అత్ర గౌరీంతి వాక్యమిత్యాత్ర వాపమాధ్య వేహం అత్ర వెహం త్వతారి గివచనె
స్థితఆత్ర వణ్మ మురశప్రసచ్ఛం బలాంద వళిఖ్యనూంజే వితం వాలుగామరశష్ణా ఇతి జేవాం తమానం దూన రంవర్ష॥ శతాద శేతి నఖ యాందితి భావశ విం వగిరమా
షువాఘ్రుం నత్ర గౌరీ షికిం హెాం స ఖే యాం ఘుం మదరిం మమజే విపమిఘ్ను ష్టు పేష్టసిరశ దవశే త్వం యుఖ్యం శత్రు వవఖ్ఖి మాం వరమాంనావి వెంమువఘుంవాం తాభవ
సియదినతుభవసి అతూనత్ర గౌరీ మాం ష్టర్థ్ర॥౧౪॥ అమృతధిధితి॥ షువిదర్శ॥ జ్ఞభజసి తాంపమమృష్టు తేమం శుఖిశయదిధ వం తి వస్వతాస ఖే బత్రిణాశశశభువ
తశశవతదాపరితష్టతె॥౧౫॥ అమృతేతి త్రాం విదర్శ॥ జ్ఞదమలయం తే। ఏష్యాతి షురో వతి॥ నూం వాంస్త్రైనవిరే॥ శశ అమృత లిథితీ॥ సుదాం శుశ లమసూప్రసు।
ధాం శూరంశుఖి కంకె ముతి తాఘంభజసి అతపు వృవశభ్నసేఖ ధ్రా॥ంతరత్వ యమకౌనూంత్తరమహా యదితి హెాం స ఖే శశభృవత మం ప్రవాం శదశతాశభవం తి యది
త శారవపరితఘతెన శాఖశేష ధ్ర॥ అసాపమ్యతదేధితి తాఖేదవెఠం మెదుఖ్యం మృతదేధితి స్తుతవా॥ రిమూశాంతిశసాఖదితి భావశ। అప్రాప్యతె తి సుధావివ
క్ష యాం ప్రయుక్తం ష్టు వఖ్య తెతరాంథ్ర॥ తివిన యాంజనాధ్యత్రా త్రి రలంవ్యారి అస్తుదాంఘ ష్టు వా॥ ఖ్యస్తు తాశఖస్న కేగా వాంశవెల అన్మధా యాంజనం యమతుసావత్రా

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

నిగధన తన్ఇతి లక్షణం తయాంశయుత్రుజ ధృతి షుజ భ్రీతిమ హెన్తు వేమయుమ బంఠ మరెబి రుదంచ తి॥ సాబలయుతి స్య్లు రుమాంత పమమం త్నై రనుభవం॥
వచసా సఖ యుంపసియాంత్రయత్రు జెతి వాంమున్త్క ధృ తింపు జద్వైర్ఘం భ్రజ ఆహాంతుకేంని హెన్తు కాంభ్రీ తింషుజ ఆయశుబంఠ మరెబిరి శెదాంశుకి ఉదంచ
త్మదెతి నచండాంశురి షుర్ధ్ర॥ ఆతస్త్రె దేవమమ్యుర్క్షైస్తుం పునన్త్రైకి మమ్యుర్రస్తుం తుఘానల ఇతి నైఋయం తేస్యుటుం ప్రుష్టుం యధా తథా జవలయతి దవాం
తి హింసఖే అనుభవం ప్రుష్టుం వచసా ఆగమెన యుంపసిబాధ సేతథా యుక్తం గాలు వశ్లవన వాక్ష దత్ ప్రుష్టున్నైవ అష్టభాంధా దిష ధర్శిక అపారు బంఠ వరవం
ఈ తేర బాలుంతబుద్దాం తిమ దలం కారారకి యాంత్రయ అయు శపి హావధయా యుతశైవ తథు ద విఝానశరుచెరసిజోబర కికబి ఫలంసఖి దరకితత ఎవ యుత జవలయు
తి షుచమ ఙ్కలయుత్రుసూరియాంయి యధుకుమ యుమ బంఠమరెబి వితివద్విశబస యుతి ఆయాంతి అయమున్క్రె ఘైమవిచ్చసివిం తిశేషకి విఘ్రాంక్షుం ద్రుస్తురు
చె ప్రెజ హెం గోచరకి విషయసాసియ దితవదంగసంభిధంతె జకిబా ద్రుంనచెవి షుర్ధకిత తనవాంశ తస్త్రైవ హావధయా యుశపెదశ్వ జిజవితాయాంధవవాళి
16 మా షవర్ధకి శన్లేఘవజ్ఞ బి ఘావదినా సంప్రదాన తజ్జ మ్లుధ్రితవాంశసఖ రుబిపలమెవతె జ్ఞా హూంత్రు కార్యమెవ దశ్వతేన తుదంద్రు కార్యం మదస్మిఘవి పర్జయో నావిం
మాంభిధవని వృష్టివితి భావకితు తకియ ఘస్మాత్ ష్వాంబజవలయు తిశవం తిలసూరిపాత్ర గోమే జ్ఞ్రయుత్మసూత్ర లయతిసర్వం తెజ యజ్ఞతాచ్ద రక్షవాంక మెవాంభి ధ్రవాత్ర
మపళ్ళుజ్రి తిపదాధర్శ తాళ్ళవాంది నకియాంయి విధువిరోంధితి ధేరభిదాం యునే మయు నవింపునరి ష్మసేశోకి లాం॥ సఖి తిమర్ధిగవెషగ యాంగిరంకిర తిసెయమనర్ధమ
యాం మయు యాంగ్రం విధృతి లౌయుబ్రె మఎధువిరోంధి తిర్ధెకి తువలియబ్రె యాంవష్టం ధ్యతిదెరభి ధాయునింతదభిదాయు కరుపేయాంశ బెస్త్రాబాసురి కాంవ హాయాంకు
పాయారెతినా ముధ్రె యిం గాలు వాంకెం వదావాబయినే మిషుర్ధకి శాకి లాం॥ పునకి కెంస్రెస్మసి హూంఘూన్త్రు ంద్రుకి తద్ద్రెరాంధినే మెవాంకెం స్త్రెచ్చసే ఘుర్ధ్రకి హాంసఖ అర్థి
గవెషగ యాంకువాయశ బ్రుఘూన ష్టం చంద్రాతి ధిరర్ధ్రం తివివారెగాకెంత తాబంధకింకెమ ప్సినాస్త్రె షుర్ధకి గవఖమూరన సాధన త్రియాం పెష్ట యాంరరగ త్రాదతుంచితి
యభుకు తకిసెయం హెంకిలాం మయుతిష యా అర్థమయుగవాదిశబ్జవర్ధిధై యువతే వళ్లతే షునర్ధమయాంరధ హ్రాతాదివత్ అరర్శూన్యాంతాంకెంచాన్
ర్ధవంయాంయుశనిహ్రా కవత్ అపదార్థ వాంబాన ర్ధశబాదన్త్ర యుతేదు ధుయుకిగిరంకిరతిశిష్టిలతి॥ వాంబ్ర వాశయ ఎవతదాత్రిపవన్నభృత్యుదపికెం దమయం

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

తే వి పీదసి ప్రావదిపరం న బవాం శిఖుల వర్తతె సఖ్యే యతస్తు తవవ విషిద్ధత్వాత్ ॥ కువావాదయున్నతి ప్రాం దవు యంతి సవల్లభోనలకి తవవావాద య వవాస్తి వత్త్వే
తెవదపి తేం వి పీదసఖ్యే ధుసి పాం సఖ్యే యంతూ వావాదిపరం వావధువ వర్తతె బవాం వర్తవర్తతె ఖలు త తువవవి షిద్ధాతె ఖిధ్యతె సదె భ్రావల్య టే యత తష్పవ వవన తుధ్యే
ష్యతె అత్రాపాలు వికారదణ్న ధర్మ ॥ ౪ ॥ వకుసచ్చుతి పారమ శామదమోక్షశవావద య వుష్యనలంకవితం మధ్యతె సఖిమా తాన్త్వత దాం ఖలు వల్లద్ధపి ప్రియు తవుకిస ౨౩
వమష్వవద్ధాపి తకి ॥ ౦౨ ॥ సచ్చుటమి తి పాంక్ష మాం మదమోక్షణా కాముజవరశణ హారవు శావావదయులంకార రత్నా సచ్చుటి విద వితిసతి అధ్యతె తవ వావాదయం
వకోష్యలంకవితం వధువ తే ధువ లంకవితం అపరిపష్ప వితం జాతం అధ్రద వుయం తే వావర య మం పురంగమ ష్వనలంకలరవాం తంకవ తము ధర్మాణాం తరం వ
తెరతా త్రురమవాం వాసఖ్యే సప్రియుతవాం మమమవావధు పి ష్వవ ద్ధాపి త్రాం మారీ కవతస్మే తదధ్వాతె ద్యాం తాద్యసే త్ర కిఅతకి త్రి తావది నాపు సాగమ కితధా
వాం తామారితాక్షి వత్రితిర లంకృతం కిలక్ష్మి కిము ॥ ౦ ॥ ఋధదమదీ ధ్యత ధ్ధవ వను మూర్ఛ సామ సి సి మూర్ఛ త మన్మ ధలాపకాం కవ సవా తాకువలం
లలవఖ్యు దావను పపతి మతే మ పి శుద్ధి తా ॥ ౦ ॥ ఇద మి తి సాక్షమాం ఇదం పూర్వే వంసఖ్యే కాంతా క్షితి వాధు కిమదీ రున తధ్య వ మనసి వమూర్ఛ త మన్మ
ధశావ కాం ప్రవవ ధ్య కామా సలాసతి ము మూర్ఛ మూర్ఛ హామూర్ఛ మి పా సముద్రాయ యారి ధర్మ దవ యాపి ద్ధాతూకి కమ్యాణాత ధాతావి దుష్పలాసం జాత
దుఖా దుఃఖని సాంల సు పపత్తి మతే కు నలం కవిత మితి స్సే ష్వ శల్ల శ్రవణ జన్యభ్రాంతి విషయ తాపదను పపన్నా మీ పి షధర్మ ॥ అవలంబ లవ సన వావదయు సలసంగ
అవూర్త్రు లక్ష్మీ సువరిరా ద్ధార పేక సవావి చిదా మ సుదం తు సవాం తాంకతం సవాం తె ధర్మ ॥ దుఃఖా భి సు భ్రాంత మ భ్రాంతం వాని ష్ట సంపాదన ము తి సు సు కాంమి తి
లయు నృతమవాజ్య మూర్ఛ నే మితి శా వీ అధ్యం తర నాభి సాలం క్వారకి ॥ ౦ ॥ ఆ ధిత కాపి వు శసవి లం సఖ్యే వది తకాంపి సమాజ దవైకి స్తు నాం దివ ధిత కాంపి
వావ దివవ జనా విలంసన ధితకాంపి వావం సుతనారాసు సా ॥ ౦ ॥ అధైతి తాంపి సఖ్యే సుతసారి ఖ్యై పూర్వ మఖెస వి లమ ధిత అధ్రాతే నివాంత వత ధర్మ కితా
పిస్త్ర నాం సమాజ దవైకి షధిత పి వాం త వతే వద్మీ ఖ్యా ఉరి రలక్షే పకు వాపూర్వ దుపసర్గ యారి ధ్రూకారలాపల్లి తాపి వావ్య దిష్ప లా నానిలం ధధిత వివాంత వతే తా
లవంతెసవతి యూ మసి ధర్మ కి తాంపి తనాశ లేకి వాం పుం వం దవం సవధిత నివాంతవతే సం దవ పి వాం ము విదు రుతి లి కవి ॥ ౦ ॥ ఊ కు వ వా కం బి కం వు భు

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

17

దుశ్చతమై జ్వలజ్జనాలమువినాలజ్జలాదిభిః ప్రియసఖీనివహైః సతత్సాశ్రుమాది యమవాప యథా లక్షుప్రవేతనాయ ॥౧౬॥ అపహాయ తీసప్రియసఖీని

వహైః మృదుశీతమైః జలజనాలమృణాలజలాదిభిః క్రమాంబురం ప్రోషితభర్తార యథేయం స్మరాలఘుక్షిప్రం చేతనాం సంజహ్రౌ ॥౧౭॥ అథ

కలయ [illegible]

[illegible]

య

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

వెతా వి వలు ఖ వలు ష్య తు య్యూ వెం వ తెన తె యు ఘ్న ః క తి వ ద్యోత్తె శ వా స న్నై ః సవ యం వ శె షం గు ణ మ యుం గు శె ఢా వు భ్య వు తం ద యు త వూ ప్రు తిం తాజె శ
షం వు వా య ః ఘ త శ త ద దా ౹౹ ౧౧ ౬ ౹౹ ప ద ను స త ను జా స ఖ శ వా ఏ ట్రు వా న ఋ తా గ త వ వ శా ద శె నాం ౹౹ సు సు మ మ ఇ శ రా య తె శ శ రె తు దు చి తమా
చ శ తాం ప వా శ మ సా ఖ ౹౹ ౧౦ ౹౹ త ధి తి ౹ త ధ ను ఆ శి వాః దా నం త రం అ సు ల క్ష్మా ఇ తి క మ గ్రు వ చ ని యు ఖా ఖ తె ధి తి యా్య సః న ప ః త ను జా స ఖః అ వా తే
కిం త త్ర దా కొ కాం ద శె నాం ః శొ వు లాం గి నాం లె తా న ప్రు వి ష్టాం ం వ శ లె రె తు వా న ఋ తా శ శ ర తాః ఋ ష్ట వ త్ర తి ప్రు శె ఏ తి భ్రా వః ౹౹ గ తె ని గ ఱ త ఏ వ న తుం వం
తు శ తొం శ తా వు వె శ్ఞ్ తి భ్రా వః కం సు మ మ పి శ రా యు తె శ శ వ రా చ శ తి త తు వ దు గు వాం భ క్ష తి ఏ శ ప్రు గాం త్రు వు రా ధ ఃవా త్ అ సు త్రు వు ద వ బా గా త త్నై తి భ్రా
వః త త్ ప స్త్ర త్ అ సా ఖం గా మ లాం గా ఖ యు వ తా ఖం చాం చి తం యో గ్య ము ప వా శ ం ప్రు తో కా శ ం ఆ చ శ త ౹౹ ౧౦ ౹౹ క తి ప యు ది వ స్నై వ ఃయ స్ఖ యూ ప ః స్వ యు వ
భి ల ష్టు వ రి ష్ట వ శ్ యాఃః త్రు శ మె శ మ న యా న యా త దా ప్ర్తుం శ బ శ బ తా ద భ వ ష్టి దాం భి దాం భి ః ౹౹ ౧౦ ౹౹ క తి ప యొ తి కిం చ క తి ప యు ది స్త్ర శ బ ది స్నై శ వొ
రః యు శ్వా శం వ యు ష్ట యూ స ఖా భ్రై మ ఖ వ రి యూ ః శ్రీ ష్టః ప వూ ః స్వ యం అ ఖి ల ష్ట కా వు యు తా ఖ వ రి ష్టు తె యుం వా ము యు తె తం వ రి షూ తో ష్ట ధ్ర ః త
త్ త ష్ట ద ధై తా నే ం ఆ న యూ ద తు యం తా ఖ శ త్రు ఃఖ వ తో నాం వి ధై వ వి క్రా యూ పాం తా సాం భ వ ష్ట్యా నాం స ఖే నాం స శ ద నా వె ష్ఠ వ తో దూ త్రు ఘుం శ క్రా ఖ
వ ః౹ అ భి రా భి ః యు ః త్రు శ మా కాం ఖ్యం త ష్ట ని వ ర్త నా యు ఖ పాం యు భూ తా యూ రు చి ః కాం తి ః ప్రు తి స్ఫు అ ష్టుం తు చ తా ఆ ఖ వా ఖ స్వ యం వ శ ప ఖ్యం త్రు
భ వ శ ప లా ల నా వ చ న్నై ః ఖె ద ం వి హా యు త్రు సం న్న యూ సం తు ష్ట యూ వ స త్రు త ఘ ము ష ధ్ర ః ద వ తె తా ఖ ది నె లా న్ని శ వ తు ష్ట యు పు త్రి తా గు శ వ తుం ౹౹
౧౦ ౹౹ ఏ దం యు ర వ ధ తా న వ తె గా త న యూ నా ఖ్ల ల జా ఖ ప దం యు నె త్మా వాం ః ష్ట భూ శ వ ష్ట వ షః పాం దు ష్ట తాం పాం ది భి ః యు శా ఖ ః ః ఇ ప టా ద వా ది
ప ద వ శె సా ఖ త్రు త్రు యూం సా ళ్లే తవ సాం త వ తా ఖ వి జ నె వూ మ నె వూ ఖ్ల వ ల జ నె వూ రా నం ద ఖుం రాం త్ర యొ తో ౹౹ ౧౦ ౹౹ ఏ వ యు తి ఏ వం వ ద తా న వ తె గా త న యూ శ
వ యం తో ల జా ఖ ప దం ల జా ఖ వెం తుం నా ఖ్ల న ష్ట త్రై తి యం తో చ్చాత్ర తాం తె ప్రు శ్నా యొం గా ది తి భ్రా వః ష్ట శ్లై ధ ఃవా ది తా ళ్లి ది త్రు ర్లాం నె వ మ ఃగొ ఖ జె
వొం వె శ వ యూ శ్రా వ వ ఖు ఖు ః శాం ద ఖ ఖ తా పాం ది భి ః విం శ్రై ః ష్ట శ భూ ః కాం మ జ నె ఖ వ ష్టి ని ఖ తె ఇ తి యు తి త త్రు త సా ఖం ప త్రు వం స శ వ శ్ అ ను రూ పా యూ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

౬ కొం తీవ్ర గతం తారొం వైద్ర్వరొం గవాశ్య గదం తారొం ఖై షుప్రై శ్రుణ్వి త్విక్షణ్య మరః త్వర్య్యాశ్రతారవెసత్వాగారత్స్వత్తిమమాగమః తెచ్చి శ్య పం తప్ల్యమెతవాక్త్రం ఉరవతుః దేవరాం ఖన్వాతరాయ
సుశ్యేత ప్వసమ్యక్ శ్యతప్వరవవవరొంగంధ వారసాస్యోత్త్రావాన్త్రెన లన్వత్రుసుశ్య తెనవరతస్త్రం త్రైనదర తాబంరన(త్రుశ్రీ తగ్రంథైనాం ఖలంతాం తునివారసంజ్ఞానె అసాబసాంపస్తు దలనె
నివత్రానెనలంరాఖం నందదాం తీ తినలదంతఘ్నంఘటత్వం వినా ఆమొనుపస్కెత్ర లశ్రీత్రునలదముశీరంవినామూం వెస్యోత్రీరముస్త్రిమాంమఖయాంనలదం సెశ్యమిత్ర్యమరః కొం పిన్నెమొంనసార్వత్ర్యాకెవిఛి
తిశక్త్వైర్ధెం విశ్ఆ అర్ద్వయోరపినల యోరవినల్క్షమా లప్రైతతబిత్రై వలుప్రశ్యతల్లి వాం లంతారపి౹౹ ౧౧౬౹౹ తా ఖాఖిమఘా బిసగపదఘఖిరియమ్వంసం ఖైరఘ యారక్తి తి ఖదుకత్రుతి ఘూర
18 మెవశ్రావె తుతస్యపకుసర్వకపతెస్యః తిం శల్ భైతామమనిష్టశతశం తి తయాం తులక్ష్ముయ౹౹౧౭౹౹ వాఖానమి తిం తాఖ్యాం మం త్రిఖషగాష్ట్రిం ఖైదఘ యొంనాం మ అఖిదః సపవ
ఆకప తిః యసుతఘ్నిదఘ యాంకవతి అబ్భంనక్తి కారం ఎకరూపం యధా తథా యుగసత్ ఎక రాఖిది యబ్భమాన మపినలదవాఖ్యమితిశెషః విఘ్నూనెదవస్యంత్రుతి ఘూతె
విరొంధ్యాం యమస్తతస్నిథకప్రఘూతం మధ్యం బింస్వమివాఖూత్ అబ్భిదానయోగపదార్థైకశబ్దాన ఖినాంర్థైన్యైకవాఖ్యవత్రు తీయ్యమాంన మపితఘ్నిం నార్థం వాఖ్యర్థ్యయ
మెవాసి లీ ఘుర్ధక కరాంజ్ఞాస్తున తత్ర దవక్షిరిదబవాఖ్యై తాఖం విఘయ అనిష్టశతశం తి తయా ఆనెకా నిష్టశం కాశల తెంనాతులస్య విపాబలచిత్తు స్తుప్రుము పశనతిభ
యాంష్టనపదె పితి నాఖియాం ది తి ఖావః తఘ్నసవపతె భ్వ్రమస్యశ్రుత్రుతుం ఇంచిన్యాపప తు కినతిం ఖదర్ధం బగవపాం లు కి వాఖశులాం తక కరగతయాం తదల్భ్యనాం తీవ
కతంకందఘవాని ఘర్ధ౹౹౧౮౹౹ దవతవిగమ తవిధుయోగవపక్షిమపి తవయాం నవపతిః పధప్రు గామత్రం(అకల యదిసమాం తుణ్ణిమగ్నాం ఖ్యదితి తరాంశయ
వెదిసొవాం విఘ్నక౹౹౧౯౹౹ దవతి తినపతిః దవతవిగమ తవిధుయోగ బపన్యం త్రాకకెం మూంప బంరాంపసాం రి త విరవాంబిన్యామ పిపదప్రుగామత్రం బాధపతి తాం ఉపస
గాకదసము సెపినూం పదె కన్నతి నా తవం పనయాం మసమ తుగా నిమగ్నాం మదన ఘధా మగ్నాం కలయత్ నిసె కాయత ధావాం ఏ ఖన్యకప్రుపేనాః కప్రుపీనానిప
కొఖి ఖిద్యా విద్యా నికఉతశక్షి తాం గ్య ఘమకక కఖ దితి అవిలంబానపరాం శయ వెదిసొవాం ప్రుకాం శవింక మంతరెక ఖికారమాంత్రిగాం పరెంగితంనిశ్చనవం తీ
ఘర్ధ౹౹౨౦౹౹ సాం మాంనెన విన పసమధ్ధనరూపొ ధ్రాంతరనాఖ్యస౹౹౨౧౹౹ తవనతరరఘధఠి తా కిమం ఘ దా యెక్షవతశకెపవాం సోస్యామ యమాశతాం విం దయిత మ ౬
ఖిమతం సవయం శకె తపంగుగాఖు యతాంక్ష్యవిం వాం సక్తె కితియ ఖ్య౹౹౨౨౹౹ అధవితాం క్షెమొంగ తశకెరలఖాఖపన తమఖం ఎక్ష్మెసుఘాఎన్యై దపుయం ఖై—
మాం

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

19

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

శ్రీ — శ్రీ

శ్రీ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मल्लिनाथकृतं नैषध काव्य व्याख्यानं जीवातुसमाख्यं नैषधच ।

नैषध पत्र १६

मल्लिनाथकृत जीवातुसमाख्यव्याख्यासहितो नैषधकाव्यस्य चतुर्थः सर्गः संपूर्णोयम् ।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri